

DIRVA

RINKIMŲ TEMOM

Prezidentas Fordas prieš senatorių Kennedy?

Iki 1976 metų rinkimų dar pusantrų metų, bet jau pradama kalbėti apie kandidatų į prezidento postą. Nors politikoje viskas įmanoma, sunku tačiau įsivaizduoti, kad per tokį palyginimą trumpą laiką politiniame danguje užtekėtų naują žvaigždę, su kuria reikėtų rimtai skaitytis. Už tai tenka konstatuoti, kad dabar atrodo, jog prezidentas Fordas bus respublikonų partijos kandidatas. Jo šansai perrinkimui nėra blogi, nors ir yra susiję su daugeliu "jei". Jei ūkinė būklė pagerės, o atrodo, kad turėtų, nors bedarbių skaičius dar ilgesnį laiką pasiliks didelis, Fordo šansai turėtų gerokai pakilti. Demokratų pasiūlymai dar daugiau padidinti valstybės biudžeto deficitą tuo atveju neturės didesnio pasisekimo, nes tik paskatintų infliaciją, kuri prieš rinkimus bus kiek sumažėjusi.

Užsienio politikos laukuose JAV patyrė daug nepasisekimų, tačiau neatrodo, kad tai jaudintų rinkimų daugumą. Ypač, jei Fordui pasisektų privesti prie naujo Egipto-Izraelio susitarimo dėl naujo Izraelio pasitraukimo iš Sinajaus dykumos dalies, o taip pat padaryti vieną žingsnį pirmyn atominio apsiginklavimo kontrolėje derybose su

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

sovietais. Čia daug kas priklauso nuo sovietų, kurie dabartinė raida galėtų būti patenkinti ir neturėtų joms forsuoti.

Pagaliau prezidento Fordo perrinkimas ar neperrinkimas priklausys ir demokratų kandidato pasirinkimo. Neatrodė, kad dabartiniai demokratų pretendentai į kandidatų būtų pakankamai populiarūs. Už tai dabar nesunku įsivaizduoti tokią galimybę. Nė vienam iš kandidatų nesurinkus pakankamos daugumos per pirminius rinkimus, demokratų konvencija kreipsis į senatorių Kennedy, prašydama jį išgelbėti partijos vienybę ir kraštą. Nors Teddy Kennedy griežtai pareiškė nekandidatuosiantis, tačiau jis jau dabar elgiasi kaip kandidatas. Todėl atrodo, kad jis galėtų 'pasiaukoti' ir kandidatūrą priimti. Eventualiai jo kandidatūra galėtų sukelti nemažą entuziazmą. Kiekvieno atveju dabar atrodo, kad tik vienas Kennedy iš demokratų tarpo gali turėti šansų laimėti prieš Fordą.

Šioje vietoje reikėtų sustoti prie dešinės opozicijos abejose partijose. Nėra abejonės, kad ūkiniai už užsienio politikos nepasisekimai sukėlė tokias nuotaikas, kurios yra palankios dešinei. Jos reprezentantai abejose pusėse: gubernatoriaus Wallace ir Ronald Reagan — neatrodo pakankamai populiarūs, kad galėtų būti patys išrinkti. Jie tačiau turi pakankamai galios sudaryti grėsmę kitų kandidatų laimėjimui. Už tai galimas daiktas, kad abiejų partijų kandidatai rinkimų kampanijoje stengsis laimėti dešiniųjų simpatijas, bet po rinkimų eis senu keliu.

Tai dėl to, kad dešinėje pusėje nesimato jokios pozityvios programos. Daug kalbama apie federalinės valdžios galios sumažinimą, tačiau iš tikro einama prie vis didesnės valdžios centralizacijos dėl to, kad to reikalauja pats gyvenimas. Žmonės vis daugiau ir daugiau nori valstybės įsikišimo į visus jų reikalus, no-

ri pensijų, visuotinio sveikatos draudimo ir kitokios globos, kuri daugiau ar mažiau primena socializmą ir reikalauja vis didesnės valstybės aparato, daugiau biurokratų, kurių taip nemėgstama, bet be kurių negalima apsieiti. Prieš tą slinktį negalėjo pasipriešinti nei Nixonas nei Fordas, nors abu pradėjo savo karjerą kaip konservatyvūs politikai. Jai negalės pasipriešinti ir 1976 metais išrinktasis.

KNYGA APIE BALTUS

Šiomis dienomis Berne, Šveicarijoje, išleista šveicaro Hans Rychener parašyta knyga pavadinimu "...und Estland, Lettland, Litauen?"

Autorius, gimnazijos mokytojas Berne, nepriklausomybės laikais keliais atvejais lankė Baltijos valstybes ir jas gerai pažino.

Savo naujausiame veikale H. Rychener aprašo savo atsiminimus, juos suaktualindamas duomenimis apie sovietų agresiją, apie vykdomą kolonizaciją ir rusinimą, apie baltų tautų pasipriešinimą okupantui ir pastangas atgauti prarastąją laisvę. Knyga gausiai iliustruota.

Autorius savo veikale įsiskaitė dėkoja Dr. A. Geručui, Berne, už suteiktą gausią medžiagą ir nurodymus.

Knygą išleido Herbert Lang leidykla Berne. Jos kaina — 32,50 šveicarų frankų.

PASKAITA APIE JONĄ BILIONĄ

Zuericho universiteto indogermanų institute paskaitą apie rašytoją Joną Biliūną skaitė Leonas Stepinauskas, nuolat gyvenęs rytų Berlyne, kur dirba vokiečių televizijoje redaktoriu. Prelegentas, kaip matyti iš sovietinės enciklopedijos, dirba korespondentu sovietų spaudoje, tarp kitų laikraščių ir vilniškėje "Tiesoje". Jis yra rytų Vokietijos baltistų komiteto narys ir, pagal saktąją enciklopediją, to krašto spaudoje, per radiją ir televiziją "populiariai lie-

Dainavos stovyklavietė Michigane, kurioje kas vasarą renkasi liet. jaunimas. Šią vasarą ten įvyks liuanistinių mokyklų mokytojų ir jaunimo studijų savaitė rugpjūčio 10-17 d.

K. Sragausko nuotrauka

LAIŠKAS IŠ IZRAELIO

SAVO BAGAŽE ATSIVEŽĖM BAIMĖS JAUSMĄ...

RAMŪNAS STANŽAS

Gerbiamas Redaktorium,

Maloniai sužadintas Jūsų laišku. Dėkoju už suteiktą dėmesį. Ypač malonu gauti tokį laišką nuo tikro lietuvi, kas mūsų dienom ne taip paprasta net ir už Lietuvos ribų.

Būdamas Lietuvoje buvau tos nuomonės, kad visi užsienio lietuviai (aišku su mažu procentu išsigimėlių) dideli savo tautos patriotai, vieningi kovoje už Lietuvos nepriklausomybę. Gi tikrovėje pasirodė, kad tai ne visiškai taip. Sprendžiant iš užsienio lietuvių spaudos čia vyksta savo kova dėl pažūrio į Lietuvos reikalą, būna ginčų ir įvairiausių nesusipratimų tarp organizacijų. Matyt tai būdinga laisvame, demokratiškie pasaulyje. Bet mes lietuviai, kada Lietuva randasi okupacijoje, negalime leisti sau tokios 'prabangos'. Reikalingas susivienijimas, vieningi, koordinuoti veiksmai. Kad nebūtų tokių faktorių, kaip grėsmės Lietuvos užgrobumo įteisėjimui Europos Saugumo konferencijoje. Dar geriau būtų, jeigu bendrai kovai susiburtų lietuviai, latviai ir estai.

Aišku, gal būt aš dar ne viską spėjau suprasti, nes per visą laiką, pragyventą sovietuose, mano galvosena iprato automatiškai atmeti visą sovietiską propagandą

tuvių kultūros ir ekonomikos laimėjimus".

L. Stepanauskų pakvietė Šveicarijoje gyvenusio ir čia mirusio didžiojo vokiečių rašytojo, literatūros Nobelio premijos laureato Thomas Mann šeima. Šveicarų organizacija "Pro Helvetia" sudarė jam progą susitikti su daugeliu žinomų šveicarų kalbininkų — universitetų profesorių. Tarp kitų, jį pakvietė praleisti kartu savaitgalį garsumis šveicarų rašytojas Friedrich Duerrenmatt.

Joną Biliūną prelegentas paskaitai Zueriche, matomai, pasirinko todėl, kad rašytojas 1904-5 metais studijavo Zuericho universitete ir, Šveicarijoje gyvendamas, parašė kelias apsakymas vietinėmis temomis.

Ramūnas Stanžas Izraelio armijos kario uniformoje.

su visom savo spalvom, su visais savo atvirais ir paslėptais apgaulingais triukais. Tai būdinga daugumai Lietuvos lietuvių, kaip senajai kartai, taip ir jaunajai. Jaunoji karta dėl savo vaikiško proto, neapdairumo ir pasitikėjimo yra apmulkinama ir daugelis jaunesniojo amžiaus jaunimo tiki tuom kas jiems paduodama, skiepijama. Nežiūrint to, po laiko, kada jaunoji karta pradeda bręsti, domėtis visuom, tada supranta tikrą padėtį ir atmeta viską kas buvo skiepijama. Todėl dar ir čia aš kartais su įtarimu žiūriu į kai kurias detales. Tai viena iš uždirbtų savybių, sovietiško багаžo atsivežto iš 'ten' — įtarimas, nepasitikėjimas.

Aš dėkingas Izraelio demokratijai. Aišku, čia pasitaiko smulkių minusų, neturintčių ypatingos reikšmės. Bet nereikia užmiršti, kad Izraelio valstybė dar yra vystymosi stadijoje, ji kariniame stovyje, iš visų pusių apsupta išalkusių priešų. Man atvykus čia, didelį įspūdį padarė visų žmonių didelis patriotizmas, laisva laikysena, atvira tiesi maniera kalbėti. Spauda, literatūra padarė ypatingą įspūdį. Iki šios dienos visi laikraščiai ir žurnalai, patekę į mano rankas, su dideliu idomumu perskaitomi nuo pradžių iki galo, ko visiškai nebuvo 'ten'. Prisimenu koks buvo įspūdis, kada pirmieji Izraelio laikraščiai pateko į mūsų rankas Vienos per kelio punkte šenau. Surinkome visus laikraščius ir,

ikišę nosis, neatsitraukdami, iki galvos skaudėjimo rijom eilutes. Skaitėm ir bijojom (dar viena savybė-baimė, atsivežta sovietišku багаžu) kad staiga koks saugumietis iš KGB nestvertų mus už kalnierių. Kritikavome save ir juokėmės iš tokio jausmo. Juokėmės ir nieko negalėjome padaryti. Ir dar ilgai mes jautėm tą atsivežtą neigiamą baimės kompleksą. Štai ką padaro iš žmogaus metai, veltui pragyventi sovietuose. Kuo žmogus jaunesnis, tuom greičiau jis atsikrato nuo įvairių tokių ar panašių neigiamų sovietišku įpročių.

Teko čia pastebėti, kad vyresnio amžiaus žmonės, atvykę iš Sovietų į Izraelį, patekę į laisvę, demokratiją, sunkiai perneša tam tikrą laiką periodą. Jie pripratę prie 'spaudimo', kad kas nors valdytų, pasakytų griežtesnį žodį, užriktų, pagasdintų, vienu žodžiu 'stovėtų ant jų galvos'. Jie pripompuoti kasdieninių fanatiškų frazių: 'Leninas, leninizmas, pirmyn į komunizmą pergalę, komunistų partija brangi, vieninga ir nepakartojama, tokį planą įvykdyti prieš laiką' ir t.t. Tokių frazių, šukių galima prirašyti knygą. Vargšai vergai! Todėl tam tikrą pradinį periodą jie būna irzlūs, pikti, greitai užsigauna — sunku su jais susikalbėti. Tai kaip sunki liga. Ją reikia persirgti. Tiems, kuriems tai pasiseka — gyvena toliau laisvai, giliai įkvėpdami tikros laisvės orą. Kuriems ta liga nepaeina — grįžta atgal į vergo narvą, įsikinko į 'komunizmo štatybą'.

Man neteko pergyventi tokių pereinamųjų periodų. Aš jau senai atsikračiau to užkėrimo. Dėl to man, savą laiką Lietuvoje, teko susidurti su saugumo organais ir tik tiksliais, apgalvotais ir ryžtingai veiksmais, kartais iš beviltiškos padėties, pasisekė ištrūkti iš jų nagų ir galiausiai net visiškai palikti Sovietų Sąjungą. Mano 'atviri kontaktai' su saugumo užsibagė 1961 m. sausio mėn. Klaipėdos miesto karininkų namuose, sufabrikuotu parodomuoju teismu. Dar ilgai po to sugumo akis sekė mane.

Trumpai apie tą teismą. Pilnoje salėje, kurioje didžio-

(Nukelta į 2 psl.)

TUKSTANTINĖ PARAMA VILČIAI

Dr. Vytautas P. Dargis, Vilties Draugijos vicepirmininkas ir Korp! Neo-Lithuania filisteris, suprasdamas sunkų knygos kelią, su 1000 dol. auką atėjo Vilties leidyklai į pagalbą išleisti rašytojo R. Spalio romaną "Mergaitė iš geto", kuris jau surinktas ir netrukus išeis iš spaudos.

Širdingas ačiū dr. V. P. Dargiui už tokią stambią paramą.

Dr. J. Maurukas Vilties d-jos susirinkime daro revizijos komisijos pranešimą. Kairėje sėdi susirinkimui pirmininkavę inž. J. Jurkūnas ir dr. D. Degėsys. V. Bacevičiaus nuotrauka

LAISKAS IŠ IZRAELIO...

(Atkelta iš 1 psl.)

Ji dalis buvo rusų, ir ne šiaip paprastų liaudies atstovų o užkietėjusių stalinistų, buka galvių fanatikų, galinėse eilėse stovėjo, kad būtų geriau stebėti ir džiaugtis savo darbo vaisiais, persirengę 'kege bistai', mums jau gerai žinomi: Sočėnovas, 'Raudonsnukis', 'Ilganosis' arba 'Šnobelis' ir daugelis kitų mums pažįstamų 'draugų'. Lietuvių mažumoje irgi buvo panašaus plauko 'atstovų'. Tikri lietuviai, kurie bandė mus apginti, prokuroro ir teisėjo buvo užslopinti. Visi teisiamieji buvo 17, 18, 19 metų: Damoševičius Algis, Baniulis Romas, Vėjalis Jonas ir aš, Stanzas Ramūnas. Mes buvome teisiami už kontaktą su užsieniečiais, už mūsų nesitaikstymą su sovietiškos moralės principais, už atvirus pokalbius su užsieniečiais, kad mes, neduok Dieve, Lietuvoje neskleistume 'supuvusios kapitalistinės sistemos' pranašumo. Teismas norėjo parodyti mus kaip morališkai nusmukusius, nevertus tarybinio piliečio vardo, spekuliantus užsienio valiuta, užsienietiškais 'škurliais'. Norėjo parodyti mus girtuokliais ir vagišiais ir t.t., vienu žodžiu apipilti purvu, ką jie ir darė nesivaržydami, išgalvodami įvairiausių nebūtų dalykų, o laikraštinių dar pridėjusių ir 'pagrąžinusių' nuo savęs. Paprastai trumparegiai žmonės taip ir galvojo.

Faktiškai teismo metu figūravo tokios sumos: 10 dolerių dėl kolekcijos, išprašytos iš vaikėzo, kuriam už tai buvo nupirkti ledai, 10 kronų kurias davė švedų jūreivis, norėdamas atsiųgti už pašto ženklų seriją, 10 Vakarų Vokietijos markių, kurias užsimokėdamas už save, pokalbio metu restorane, paliko vokiečių laivo kapitonas vienas ar du šilkiniai kilimai pirkti iš rusų jūreivių, kurių kaina Gibraltare buvo 1 anglų svaras, užsienietiški drabužiai — 'škurliai', kuriuos mes pirkome iš jūreivių ir patys nešiojom. Mūsų manymu tarybiniai drabužiai buvo tikrais škurliais, tai kodėl mes turėjome juos nešioti, jeigu buvo galimybė gauti tikrą rūbą.

Aišku, visi tie apkaltinimai — sufabrikuotas spektaklis, blogai ir grubiai saugumiečių suvaidintas. Visi tie apkaltinimai menkaverčiai, juokingi. Bet saugumui reikėjo mus pasodinti, kad kitiems atimtų norą, ir jie priitakė mūsų valiutos straipsnį, nesvarbu kad tai buvo 10 dolerių ar 10 kronų. Jie būtų pasodinę ir už vieną centą. Teismo nuosprendis: Damoševičius — 6 metai, Baniulis — 4 metai ir 5 mėnesiai, Vėjalis ir aš — sąlyginai. Neužilgo, po teismo, 'visuomenei' reikalauijant, už priešišką laikyseną ir kalbą teismo metu, mane norėjo pakartotinai teisti. Bet aš staigiai išsikričiau į Turkmenijos sostinę Ašhabadą. Gyvenau ten neprisiregistravęs, prisiėjo atlikti įvairiausių triukus, ma nevrus, kol viskas dalinai aprimo. Tuo metu į kaltinamųjų suolą sėdo dar viena grupė. Ten buvo stipresnis nuosprendis: 8, 10, 12 metų (kitų tiksliai neatsimenu). Tai buvo didesnė grupė, joje buvo ir kauniškių. Du iš jų praėjo mano mokykla, bet matyt vyrai persitengė. Aš tuo metu buvau kariuomenėje ir negalėjau prakontroliuoti jų veiksmus. Vienas jų, gudresnis, išsisuko švarus.

Buvo dar įvairių nuotykių, teisė dar vieną grupę, bet tuo nepasibaigė. Apie tai dar galima daug rašyti. Galima pasakyti, kad saugumas dar nenugalėjo, nežinia ar nugalės.

Noriu tik pabrėžti, kad visais atvejais, visi kas tik bu-

AUSTRALIJOS PADANGĖJE

ANTANAS LAUKAITIS

POKALBIS SU ASTRA IR ALGIU, SVEČIAIS IŠ VOKIETIJOS

Australijoje jau turėjome kelis dainininkus iš Amerikos ir Kanados, atstovavusius klasikinį vokalinių meną. Tai du kartus lankęsis St. Baras, D. Stanliškaitis, G. Čapkauskienė, iš Lietuvos E. Kaniava ir, atrodo, dar šiais metais išgarsime A. Stempužienę. Gėrėjome ir džiaugėmės jais, nes jie įnešė tą meninę gražią prošvaitę į mūsų kasdieninį ir, lietuviškais akimis matuojant, gana blankų kultūrinį gyvenimą. Jų nepamiršome ir nepamiršime mes niekuomet.

Tačiau, be šių įžymiųjų mūsų dainininkų iš Amerikos kontinento, virš mėnesį laiko Australijoje lankėsi dvynukai iš Vokietijos, tai Astra ir Algis (prieš tai buvęs Andy) Šalčiai. Jie yra mažosios scenos atstovai, dainuodami savo dainų repertuarą net penkiomis kalbomis. Jų dainas palydi Algio puikus gitaros skambinimas. Savo muzikinius gabumus, kaip man nuoširdžiai Algis pasipasakojo, jie paveldėjo iš savo tėvų, nes mama turėjo gražų balsą ir tėvas grojo smuiku ir pučiamąja triuba. Astra muzikos ir dainavimo mo-

vo įsitraukęs į tą pasipriešinimą, į tą priešsąsietišką veiklą, bandė ar ieškojo kelių po vieną ar grupėmis sprukti iš sovietijos. Tai labai sunku, beveik neįmanoma. Todėl dalis pasikeisdavo nuedavo įvairiais savo keliais. Du kartus mums švedų jūreiviai siūlė pasus ir žadėjo praveisti į laivą, bet dėl techninių preizasčių mes ti negalėjome įvykdyti. Tam tikslu aš bandžiau stoti į Rygos jūreivystės mokyklą, bet mandatinėje komisijoje buvo gautas signalas apie mane(komisijos metu man apie tai buvo pranešta) ir man patarė važiuoti namo. Būdamas Ašhabade galvojau pereiti Irano sieną prisimiestelio Firiua arba priešais Ašhabadą. Pasitarus su patikimais žmonėmis, jie mane atkalbėjo nuo tokio žygio, nes pagal tų žmonių pasakojimą, siena tame rajone buvo stipriai saugojama ir Iranas tam tikslui buvo nepatikimas. Prisiėjo atsisakyti, nors jau buvau apžvalgęs vietovę priešais Ašhabadą. Visgi, man būnant kariuomenėje, vienam pasisekė pabėgti vokiečių laivu iš Klaipėdos uosto. Jei neapsirinku, jo pavardė buvo Bružas. Smulkiai apie tai man papasakojo draugai ir patvirtino 'draugiško' pokalbio metu, sutiktas gatvėje, saugumietis Sočėnovas. Noriu pasakyti, kad Kudirkai buvo pakliuvęs geras šansas bėgti. Pats įvykis praėjo dramatiškai ir jis vargšas gerokai nukentėjo. Esu tikras šimtu procentu, kad jeigu mums arba vienam man būtų pakliuvusi tokia proga, nedvejodami būtume pasielgę taip pat.

Todėl po visko, būdamas čia, paskutinio 'Jom Hakipurim' karo metu, stovint kariuomenėje po mėlynai — balta su Dovydo žvaigždė vėliava, aš jaučiau ypatingai malonų jausmą. Dėl manęs karas su arabais, tai karas su sovietais, kur pilna rusų instruktorių ir rusiškos karinės technikos, tai karas prieš jų planus, ideologiją, tai mano simpatijos išreiškimas didvyriškam Izraeliui.

(Bus daugiau)

kėsi gimnazijoje ir Manheimo Muzikos Mokykloje. Dar besimokindami Vasario 16-sios gimnazijoje, jie pradėjo rimčiau galvoti apie savo muzikinius pasirodymus ir savo talentų išryškinimą. Jie gimnazijoje buvo suorganizavę muzikinę kapelą, kai vėliau, patys vieni, su savo duetu pradėjo viešai pasirodyti vokiečiams, lietuviams ir kitataučiams. Patys būdami iš didelės šeimos ir, dėl tėvų sveikatos negalėdami niekur emigruoti, jie labai gerai suprantą ir žino Vokietijos lietuvių gyvenimą, todėl saviesiems jie dainuoja be jokio atlyginimo.

Australijoje abu dvynukai dainininkai, davę iš viso 12 koncertų-pasirodymų, pradėdami nuo Adelaidės, per Melbourne, Canberrą, Newcastle, Brisbanę, pabagė Sydnejuje, kur be savo koncerto Bankstown Rotušės salėje, jie keturis vakarus dainavo Lietuvių Klube.

Jau po pirmojo koncerto Adelaidėje, mūsų žymioji muzikos mokytoja ir kritikė A. Binkevičiūtė-Gučiuviene, jų dainavimu buvo sužavėta, pasakydama "Jų balsai yra giminiai, kaip ir jų prigimtis. Jei vienas jų veda vokalinę temą, tai kitas duoda harmoninį pritarimą, arba atvirkščiai. Lengvai klausomos jų dainos plaukia iš jų jaunų širdžių lyg tyras šaltinėlis."

Sydnejaus lietuviai, nors ir pačioje gastrolių pabaigoje, su didžiausiu susidomėjimu laukė jų pasirodymo ir, jo sulaukę, tikrai neapsivylė. Koncerto salė ir visi keturi savitgaliai vakarai Lietuvių Klube, buvo taip užpildyti, kad klube reikėjo statų ir kėdžių net iš kitur skolinis, kai svečiai, sužavėti jų verstinėmis ir lietuvių kalba, vokiškomis, angliškoms ir daugiausiai mūsų žinomomis ir jų apdirbtomis liaudies ir kitomis lengvosios muzikos dainomis, būdavo taip sužavėti, kad vargšai Astra ir Algis turėdavo prašyti prašyti, kad leistų jiems pabaigti ir pailsėti. Nežinau ar yra nors vienas sydnėjškis, kuriam šių, iš Vokietijos atvykusių dvynukų, dainavimas nebūtų patikęs.

Po visų koncertų ir pasirodymų, pasiūpau ir aš šiuos malonius ir labai mielus dainininkus. paprašydami iš "Dirva" pasikalbėti, pasidalinti savo Australijos išpučiais, nes aš manau ir esu tikras, kad jų gastrolių po Amerikos lietuvių kolonijas būtų sutiktos su didžiausiu malonumu ir jie turėtų Amerikos lietuvių tarpe lygiai tokį didžiulį pasisekimą, kaip kad turėjo ir pas mus.

Kas jus paskatino atvažiuoti į Australiją, — paklausiau Algi.

Mūsų giminaitė, apsilankiusi Vokietijoje, parsivežė mūsų plokštele, kurią išgirdęs kelionių biuro "Palanga" savininkas R. Cibas, sutiko padengti išlaidas ir atsiųžti mus į Australiją.

Kaip jums sekasi dainuoti Vokietijoje?

Pakvietimų ir gastrolių turime labai daug ir jo kiu būdu visų išpildyti negalime, nes dar esame tik mėgėjai. Išsimušti Vokietijoje į profesionalus reikia

Aigis ir Astra Šalčiai.

būti turtingam, nes pinigais daug ką padaro, o konkurencija yra labai didelė. Savo pirmą plokštelę išleido 1972 metais. Po metų buvo išleista antroji ir, prieš išvažiuojant į Australiją, padarėm trečią. Dainos yra vokiškos, nors dalis yra versta iš lietuvių. Plokštelių pareikalavimas yra didelis, nors mums nedaug kas lieka, viską paima firmos. Europoje be Vokietijos, buvome ir Olandijoje.

Kokie pirmieji išpučiai Australijoje?

Šiltas klimatas (nuo birželio 1-mos prasideda pas mus žiema), mieli žmonės, daug mažų namų ir visi važiuoja ir eina kaire puse.

Nu, sakyk Algi, ar yra didelis skirtumas tarp Vokietijos ir Australijos?

Skirtumas yra toks, kad čia gamta yra kitokia, žmonės laisviau jaučiasi ne tik viešumoje, bet ir darbe ir keliai yra daug blogesni. Klimato pasikeitimą ir jaučiame, nes dar per Vėlykas būna pas mus pusnys.

Kaip jums iš vis sekasi jūsų dainavimo karjeroje?

Dainuodami lietuvių lietuvių tarpe, susipažinome muzikos žinovą, kuris apsiėmė tvarkyti mūsų visus pasirodymus ir koncertus. Dainuojame jau apie penkių metų, tačiau į viršūnes dar nepavyko išsimušti. Trūksta truputukų laimės. Gal tas pasiseks su išėjusia mūsų nauja plokštele. Profesionalais taip pat dar nesame, nes dirbame kaip ir visi kiti, savo repertuarus paruošdami tik savo laisvalaikiais.

O koks gi yra jūsų dainų repertuaras?

Šiuo metu turime virš 30 lietuviškų dainų ir gal tiek pat vokiškų, kai kitomis kalbomis yra mažiau.

Iš kur taip gerai kalbate ir dainuojate lietuviškai?

Mūsų šeima susideda iš devynių asmenų ir savo tarpe mes kalbame tik lietuviškai. Be to gi mes mokėmės ir Vasario 16 gimnazijoje. Dažnai dainuojame ir lietuvių tarpe, nors jie Vokietijoje yra daugiau išsimėtę ir susirinkti į vieną vietą yra sunkiau negu pas jus. Prieš išvažiuojant turėjome koncertą Hamburge, po kurio kun. Šarka į sceną pakvietė ten buvusį mūsų vyskupą, kuris mus net palaimino, palinkėdamas geriausios kelionės. Gi pats atsiveikimas buvo tikrai griaudingas, nes ta Australija, iki mūsų atvažiavimo, mums rodėsi taip toli.

Jūs buvote ir Amerikoje, kaip gi ten sekėsi?

Amerikoje buvome savo dainavimo karjeros pradžioje — 1971 metais. Mes ten buvome užsiangazavę dainuoti vokiečiams, tačiau

"Margučio" radijo programos vedėjo P. Petručio rūpesčiu, buvo leista suruošti koncertą Chicagos Jaunimo Centre ir dainuoti jo vadovaujamojo radijo programoj. Nuo to laiko nemažai kas pasikeitė visame mūsų dainų išpildyme, nors atmenu ir tada pasisekimas buvo geras.

O gal ir vėl norėtumėte išvažiuoti gastrolėms į Ameriką?

Norėt, tai žinoma norėtumėme, tačiau viskas priklauso nuo sąlygų. Aš manau, — išsireiškė Algis, — kad po turėto tokio pasisekimo Australijoje ir Amerikos, bei Kanados lietuviams mūsų dainų repertuaras turėtų patikti, nes tai būtų visai naujas dalykas pas juos.

Kokie gi jūsų ateities planai?

Grįžę namo tuoj pat išleisime savo naują plokštelę. (Keli Sydnejaus lietuvių biznierių, sužavėti jų dainomis, nutarė išleisti plokštelę ir lietuvių kalba dainuotų dainų). Be to mes nutarėme pakeisti ir savo profesinį vardą ir ateiityje vadinsimės "Astra ir Algis". Turėsime gana daug darbo važinėdami po radijo ir televizijos stotis, nes tam turime nemažai pasiūlymų. Nors Australija ir labai mums patiko, tačiau persikelti gyventi į čia negalvojame, nes Vokietijoje yra visi mūsų artimieji ir ten mums patinka gyventi.

Ką gi galite pasakyti apie mus.

Mums labai patiko, kad į visus koncertus atsilankė tiek daug žmonių, kas parodo, kad lietuviai čia turi tą tikrą lietuvišką dvasią ir ją nori kuo ilgiau išlaikyti. Liūdniau buvo su jūsų lietuviškuoju jaunimu, kurio mes taip nedaug matėme. Mūsų tėvai mus išmokė būti gerais lietuvišiais, kalbėti lietuviškai, dalyvauti lietuviškoje veikloje ir gyvenime, už ką mes jiems esame be galo dėkingi. Gi jaunimo klausimas yra svarbiausias visame lietuviškos išlaikyme ne tik pas jus bet ir visame pasaulyje, todėl didžiausia ir yra tėvų pareiga juos išlaikyti lietuvišiais, kai kaltinti vien jaunimą būtų didžiausias absurdas.

Dėkodamas visų Australijos lietuvių vardu mūsų naujiems ir artimiems bičiuliams Astrai ir Algiui Šalčiams už jų tokių puikių koncertus bei pasirodymus Australijoje, aš norėčiau jiems palinkėti geriausios sėkmės jų ateities muzikiniame ir asmeniniame gyvenime ir, kad atėjęs tas trūkstamas laimės trupinėlis, juos greitai iškeltų į jų muzikinio gyvenimo viršūnes, ko jie yra pilnai užsitarnavę ir verti. Atsišveikinant paklausiau k

jie norėtų palinkėti mums.

Jūs esate daugumoje labai gerai įsikūrę, esate labai nuoširdūs, tarpusavyje labai gražiai padraugaujate ir mėgstate lietuviškai pašvęsti, tačiau, atleiskite už mano atvirumą, turėtumėte būti daugiau vieningesni. Kaip vokiškai priežodis sako: "Wir ziehen doch am selben Strang" (mes traukiame tą pačią virvę). Kartų su Astra mes dėkojame už jūsų tokį nuoširdumą, vaišes, puikų atsilankymą į koncertus ir už visą dėdą darbą. Jaunimui, ne tik pas jus, bet ir visam pasaulyje, linkime į eiti ir įsigyventi į lietuviškos dvasios vagas, kad kartu su vyresniaisiais, mes dar ilgai galėtume išlaikyti lietuvių bei mūsų lietuvišką kultūrą, — baigė savo malonų pasikalbėjimą Algis ir Astra.

P. S. Nors ir dvynukai, nors ir abu vienodai gerai dainuoja, tačiau daugumoje kalba ir viskam vadovauja Algis. Astra tą lengvai išaiškino, pasakydama, kad brolis yra dviems valandoms vyresnis ir ji turi vyresniam nusileisti, nesvarbu, kad šie metai yra ir "Motery Metai" ir visur siaučia moterų "išsilaisvinimo" banga.

HORIZONTAL BORING MILL OPERATORS

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance.

NIGHT SHIFT

High wage rate, overtime available. Liberal company paid benefit, fringe benefits, Experience necessary.

STEWART BOLLING & CO.

3190 EAST 65 STREET
CLEVELAND, OHIO

216-641-2850

Apply or call between 8 a.m. and 5 p.m. Ask for Mr. Karabinas.

An Equal Opportunity Employer

(35-37)

HEMATOLOGY

MT (ASCP)

Opportunity for an experienced Hematologist in an expanding private reference laboratory. Experienced on an automated Coulter 5 required. Mon. thru Friday. 8:30 p.m. to midnight.

Contact: MISS K. WENSTRUP

216-721-2800, Ext. 60

MEDICAL SCIENCES

LABORATORIES, INC.

11001 CEDAR AVE.

CLEVELAND, OHIO 44106

(39-41)

80 Acres with stream. Permanent grazing, new fence. Barn. 45 head of cattle, 3 completely automatic chickenhouses, 12,500 capacity each. Asking price with home \$180,000.00. Without home \$90,000.00. Financing available. 18 Miles from Athens, Ga. Call 404-743-5543. (46-40)

PAINT SPRAY

EQUIPMENT

MECHANICS

Experienced with compressors and pumps, both air-less and conventional. Full time employment. An opportunity with benefits and steady work.

Apply in person to

Mr. R. Beckenstein

THE NATIONAL PAINT

CO.

654 Tolland St.

East Hartford, Conn.

203-289-3331

SHEETFED OFFSET

PRESSMAN

We are seeking a "take charge" individual with a sound background on 1 and 2 color presses. If you can deliver foreign capabilities as well as high quality process work, we'll deliver excellent salary and benefits plus a solid growth company. Call collect Les McNeely, 419/524-4312 or 419/892-2162. (44-48)

MACHINE REPAIR

Immediate opening for experienced personnel in machine repair. Prefer experience in fastener equipment, cold headers and roll threaders. Excellent company paid benefits. For further information call 292-7161, Steve Drenth, Anchor Fasteners Inc. 26101 Fargo Rd., Bedford Hts. An equal opportunity employer (44-40)

AUTO BODY

COLLEX COLLISION

NEEDS AUTO BODY

METAL PERSON

Need qualified person to work in modern Collision Center. Must be 1st CLASS metal and frame person. Highest salary, paid vacation, full health and accident plan.

CALL 1-609-227-0100.

(42-44)

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
DIRVA
 P. O. BOX 03206
 CLEVELAND, OHIO 44103
 TEL. (216) 431-6344
 THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
 EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published two times a week every Wednesday and Friday by American Lithuanian Press Radio Ass'n. Viltis, Inc. • Subscription per year \$13.00 • Single copy 15 cents.

Dirva išeina trečiadieniais ir penktadieniais.
 Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 15 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nepaspausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103.

KODĖL NESIDŽIAUGIA KOLŪKIO NAUJAKŪRYS?

"Kodėl nesidžiaugia naujakūrys", klausia "Tiesos" korespondentas Jonas Žalys, aplankęs Alytaus rajoną.

Iš tikrųjų visi iki vieno "džiaugiasi" bolševikų valdžios sukurtu gyvenimu, o, va, naujakūrys nesidžiaugia! Ko jis nori, ko jam trūksta? Pagal propagandinius davinius, Sovietijoje darbo žmogus neturi tikrai paukščio pieno. Viską kitą sovietinė valdžia jam parūpina.

Jonas Žalys nuskubėjo į Alytaus rajoną, Pivašiūnų kolūkj. pažūrėjo, pamatė, aptarė padėtį. Toli gražu iki paukščio pieno pretenzijų Pivašiūnų kolūkyje. Vargai lapuoja, vargai ir žaliuoja...

Kas yra "naujakūrys" sovietinė terminologija? Tai viensėdijų gyventojas, kurį valdžia varo iš jo senos gyvenvietės į naujai pastatytus daugiabučius kolūkinius kumetynus. Žmonės eina į tuos kumetynus nenoromis, jie nori gyventi nuosalyje, jiems nemalonu, kumetyne apsigyvenus, pasijusti kolūkio baudžiauninkais, kolūkio inventoriumi. Todėl ta nuosala turi tokią įtaigą, masinanciją jėgą.

Kolūkio kumetyne nemaloma savo sodelio, turėti vieną kitą vaismedį, lysvelę daržovėms auginti, netgi ir tradicinio, lietuviško rūtų darželio nėra prie mūrinių kumetyno sienų. O betarpiški santykiai tarp kelių šeimų ir kelių šeiminių, kurie susidaro varstant tas pačias duris ir žengiant per bendrą slenkstį, iš gyvenimo padaro pragarą. Naujakuriai nenori kumetynų ir sutinka vargti savo pastogėse, kurių nėra remtuoti valdžia ir įvairūs vykdomieji komitetai neleidžia.

Pivašiūnų kolūkio apylinkėje dar liko apie 160 "vienkieminių", kuriuos valdžia žūt būt, ketina suvaryti į kumetynus. O vienišio šeimnininkas dažnas protestuoja: "Nenoriu keltis į gyvenvietę".

Išviršiniai tie naujai pastatyti kolūkio kumetynai atrodo solidžiai. Mūrinis pastatas, platūs langai, platūs per vidurį koridorius, į šoną atskirų butų durys. Bet išviršinis vaizdas apgaulingas. Realybė pamatęs iš arti, "Tiesos" korespondentas J. Žalys rašo:

"Sąlytum, gyvenk ir norėk, juk ne buvusi medinė troba, o mūrinis namas. Deja, maža naujoje sodyboje patogumų. Nėra jokio rūsio, sandėlio kur galėtum susipilti bulves, šakniavaisius. Įkurtuvinkai kurį laiką degino žibalinę lempą — pasirodo, nebuvo nutiesti

elektros laidai namo viduje. Tik vėliau elektrikai susigriebė, bet teko ardyti tinką..."

To dar maža. Stambūs defektai naujoje statyboje ir buvusius baudžiaivos kumetynus pralenkia. Dėsto "Tiesos" rašytojas:

"Iš viso nemaloniai nutiekia ūkio statybininkų darbų kokybė. Pro grindų plyšius katinas išlįstų. O jau sienos! Ne nudažytos, bet stačiai ištepotos atgrasiomis spalvomis..."

"Tiesos" korespondentas (nr. 99), kaip tai įprasta bolševikinėje santvarkoje, ima svajoti apie ateitį: "Gyvenamoji vieta turi būti puošni, jauki. Tuomet išnyks ir kai kur užsilikusios abejonės gyvenvietės pranašumais". Bolševikiniam rašivai, atrodo, vis dar nesuprantamas žmonių nenoras keltis iš savo jaukių, patogių, kad ir neremontuotų sodybų, į barakus, "kur pro grindų plyšius katinas išlįstų"!

Savotiška "naujakurių" keldinimo problema aiškiai rodo, kad kolūkietis buvo ir liko bėtiesis padaras. Jam neduoda nė SSSR piliečio paso. Jo asmens įrodymo dokumentai prirakino jį prie kolūkių valdų, kaip nutremtą kalinį prie gulago stovyklos.

Varomi iš savo sodybų, iš savo paskutinio nuosavos gužtos pojūčio, žmonės negali džiaugtis, kaip to laukė "Tiesos" rašytojas. Žmonės nusimena, nusigąsta, puola į apmaudą. Juk tas suvarymas po vieną kumetyno pastogę ne metams, ne porai metų, bet visam gyvenimui. Platūs naujo mūrinio barako langai, bet žiemą pro juos vėjas sniegą įpučia, rudenį lietus pro stogą, pro lūbas vandentiekį organizuoja. Nei sandėlio, nei patogumų, nėra netgi elektros šviesos...

"Tiesos" korespondentas nesugebėjo dar pastebėti moralinių ir psichinių nuoskaudų žmogui, kurį, kaip kokį vergą varo iš jo namų į kolūkio kumetyną.

Sukaktuvinis Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Seimas

(3)

KAZIMIERAS KARALIS

Po T. Blinstrubo ir jį papildžiusį Altos pirm. dr. K. Bobelio pranešimų, seimo dalyviai patiekė keletą klausimų, pav. J. Rimkūnas sako, kad Altas yra politinių organizacijų ir Susivienijimų Liet. draud. organizacijų sąjunga, o Lietuvių Bendruomenė yra viena kurį apima visus lietuvius ir norėtų vadovauti visai lietuvių išeivijai per atskiras šakas, kaip, švietimo, finansų, politikos ir kt. Kodėl tą mintis Altui nepriimtina? Jam atsakyta, kad Altas yra sena Amerikos lietuvių organizacija, daug nusipelnusi lietuviybės darbe ir su Liet. B-ne laikosi darbo pasidalinimo principo. Tačiau, B-nės vadovai to nesilaiko, todėl ir santykiai su B-ne nėra geri. Viena valdžia išieivijai — neįmanoma.

A. Mažeika, Los Angeles atstovas sustodamas ties J. Rimkūno klausimu ir kas liečia Altos ir B-nės santykius, sako, kad dažnai mes patys esam kalti, nes, kada būna B-nės Tarybos ir Valdybos rinkimai, mes per mažai kreipiam dėmesio kas renkamasi. Rinkimu metu yra pats geriausias momentas išrinkti asmenis su kuriais galima dirbti. Dabar yra tik keli asmenys su kuriais nesutariama. Kitais metais bus B-nės rinkimai ir jis siūlo S-gos Valdybai šį reikalą priimti dėmesin.

M. Kizio, Detroito sk. atstovo buvo toks klausimas: Jeigu iškiltų reikalas Lietuvos Nepriklausomybės kituose kraštuose, kaip Kanadoj, Australijoje ir kitur, kas atstovautų mus, nes Altas veikia tik JAV?

Dr. Bobelis atsakė, kad atstovaus Vlikas kaip globaliniai veikiantis, ar kitur Lietuvių B-nė.

J. Švoba, Detroito sk., paklausė dėl Altos santykių su Vliku ir jam finansinės paramos.

Dr. Bobelis: Altas remia Vliką nuo 1945 m. jam įsikūrus Vokietijoje iki dabar. Per tą laiką Vlikui išmokėta \$361,000.

Dar diskusijose dalyvavo P. Didelis iš Philadelphijos ir Gaižutis iš Detroito.

Toliau sekė Dr. J. Balio paskaita Tautinė spauda. Paminėjęs spaudos didelę galią bendrai ir, ypač, JAV kur spauda net prezidentus nusodina, prelegentas plačiau sustojo prie mūsų pačių spaudos.

Sakoma, kad mums šviešuolių, kultūros kūrėjų netruksta, bet knygų ir meni-

nais parengimais susidomėjimas mažėja. Kita medalia pusė, esą išleistų ne-kurių knygų turinys neviliojantis. Knygos premijuotos greito darbo rezultatas. Parašomos tarmiška kalba, kurių nevisi supranta. Tai yra kalbos maitojimas. Tu-

ri būti rašoma bendrine kalba.

Kalbėdamas apie Tautinę spaudą lietė "Naujosios Vilties" žurnalą leidžiamą Tautinės S-gos ir Vilties D-jos leidžiamą "Dirvą". N. Viltis — Tautinės ideologijos žurnalas, pradėjo eiti

J. Sirusas ir S. Abraitienė ALT S-gos vardu padėję vainiką prie Prez. A. Smetonos karsto mauzoliejuje.

J. Rimkūnas kalba ALT S-gos seime. Sėdi iš kairės: dr. J. Balys, S. Abraitienė, A. Juodvalkis ir p. Nemickas.

ALT S-gos seime kalba B. Smetonienė. Prieky sėdi iš kairės: P. Didelis, A. ir K. Laikūnai.

P. Didelis įteikė Philadelphijos ALT S-gos skyriaus auką 50 dol. Dirvai paremti. Sėdi sekr. V. Tervydis.

Inž. J. Nasvytis išrašo 100 dol. čekį paramą Vilčiai. Dešinėje dr. D. Degėsys.

Dr. Br. Nemickas kalba Vilties d-jos susirinkime.

V. Bacevičiaus nuotr.

prieš 5 metus. Tai yra nuopelnas dr. L. Kriauceliūno, stambiaus mecenato, ir T. Blinstrubo, kuris prikalbėjo dr. J. Balio žurnalą redaguoti. Šių metų liepos mėn. išeis žurnalo 8 numeris. Bus svarus numeris Tilps straipsniai politinėm, ekonominėm ir kt. temom bendradarbiaujant E. Čekienei, dr. Br. Nemickui, dr. Albertui Geručui, dr. L. Dargiui ir kt.

Žurnalas turi apie 1000 prenumeratorių. Nusiskundžia, kad administratorius turi sunkumų išrinkti prenumeratos mokesčius. Redaktoriui nelengva surinkti žurnalui medžiagą. Nėra žurnalistinio prieauglio iš jaunųjų. Ateity planuojama apsiriboti metraščiu. Tai galima būtų išleisti daugiau puslapių kas sumažintų spausdinimo ir pašto išlaidas.

Vilties Draugijos leidžiamas Dirva yra daugiau bendrinis laikraštis su tautiniu atspalviu. Skaitytojai yra įvairių ideologijų ir laikraštis turi skaitytis su jų reikalavimais. Tai yra neblogas laikraštis, nors kartais susilpnėja vasaros mėnesiais. Jis siūlo nuo naujų metų leisti kartą į savaitę padidinant puslapių skaičių ir praturtinant jo turinį. Baigdamas apgailestavo, kad mūsų spaudos ateitis yra gana tamsi.

Diskusijose dėl dr. J. Balio paskaitos dalyvavo J. Butkus, dr. D. Degėsys, A. Juodvalkis, N. Rastenis, Z. Juškevičienė, J. Dačys, J. Jurkūnas, dr. A. Butkus ir Gaižutis.

Atsakydamas kritikams dr. J. Balys priminė, kad tautinė spauda turi saugoti savo liniją — ideologiją, pasirinkdama bendradarbius.

L. T. S-gos pirmininkės E. Čekienės pranešimą apie Lietuvos Nepriklausomybės Fondo veiklą. Kaip žinoma Fondas išleido "Lithuania 700 Year", buvo galvota išleisti vertimą lietuvių kalbon, tačiau nuo tos minties atsisakyta. Geriau gal būtų koncentruotai išleisti anglų kalba. Fondas turi \$7633 pinigų, kurie laikomi banke. Dabar vėjus nevedamas.

Baigiant šeštadienio sesiją gauta iš V. Olienės sveikinimas seimui su \$100.00 auka.

Seimo delegatai ir svečiai po įtemptos darbo posėdžių dienos, skubinosi pasiruošti į banketą ir koncertą, kuris buvo suruoštas Seimo garbei ten pat Ramada Inn 8 val. vakare.

(Bus daugiau)

DEPENDABLE PEOPLE NEEDED BILINGUAL

IF YOU QUALIFY, WE WILL PAY YOU \$150.00 PER WEEK TO LEARN OUR BUSINESS. LAST YEAR, OUR SALES FORCE SPLIT COMMISSIONS ON \$140 MILLION DOLLARS WORTH OF SALES. WOULD'NT YOU LIKE TO JOIN THEM? IF YOU DO, WE'LL PUT YOU IN TO ONE OF OUR TRAINING PROGRAMS AND PAY YOU WHILE YOU WORK TO GET YOUR LICENSES. THEN YOU'LL JOIN WHAT WE BELIEVE TO BE ONE OF THE BEST SALES FORCE IN THE BUSINESS. YOU'LL WORK IN AN AREA NEAR YOUR OWN HOME AS A REPRESENTATIVE OF GENERAL DEVELOPMENT—THE LARGEST HOME BUILDER AND COMMUNITY DEVELOPER IN FLORIDA. WE EVEN PROVIDE YOU WITH SALES LEADS FROM OUR HEAVY NATIONAL ADVERTISING CAMPAIGN.

(COMPENSATION AND DETAILS WILL BE DISCUSSED CONFIDENTIALLY AT YOUR INTERVIEW) CALL NOW... WE HAVE POSITIONS TO BE FILLED IMMEDIATELY.

Call Mr. CAMP 617-668-7901

GENERAL DEVELOPMENT CORP.

II Pas. karo paskutinioji paslaptis

GERIAU ŽŪTI NUO AMERIKIEČIŲ KULKOS, NEGU BŪTI ATIDUOTIEMS Į NKVD RANKAS...

1945 m. birželio 29 d. baisus incidentas įvyko Fort Dix, New Jersey, kur amerikiečiai laikė 154 sovietų piliečius, paimtus karo metu Europoje nelaisvėn, drauge su vokiečiais.

Kadangi tai buvo paskutinieji rusai belaisviai Amerikoje, kurie keletą kartų atsisakė sėsti į laivą, kuris gabeno jų tautiečius į Vakarų Europą iki sovietų sienos, tai buvo laukiama iš jų pusės pasipriešinimo. Jie buvo įspėti koks laukia jų likimas: juos nugabens į New Yorką, kur susodins į laivą, ir nugabens į Vokietiją. Ten jie bus atiduoti sovietų atstovams. Belaisviai atsakė, kad jie jokių būdu nesutiks išvykti. Ir kai 9 val. ryto amerikiečių kariškiai atvyko jų išsivežti, jei buvo pasiryžę priešintis iki mirties.

Užsibarikadavę viduj barakų, jie kategoriškai atsisakė išeiti. Stovyklos viršininkas plk. G. M. Treisch, bandė su jais derėtis, nusiūsdamas tris karininkus. Bet rusai atmetė kvietimą ir pulkininkas išdalino karius dujokaukes, įsakydamas į barakus įmesti dujines granatas, kad tokiu būdu privertus rusus išeiti. Staiga užpakalinės barako

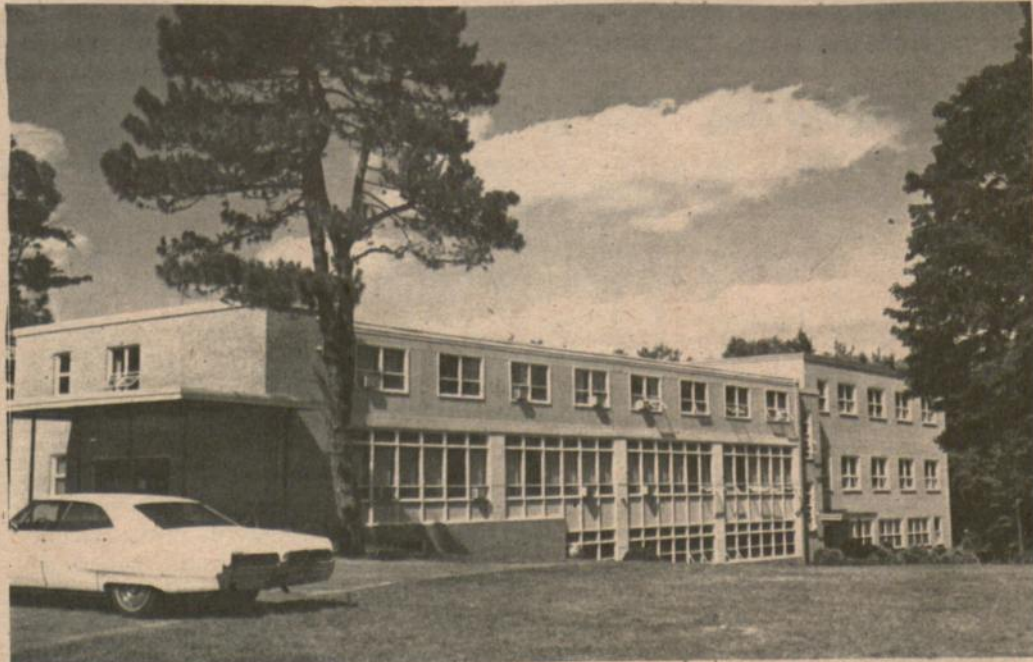
durys atsidarė ir rusai belaisviai pasirodė ginkluoti peiliais, lazdomis, kėdžių ir stalų kojomis. Du amerikiečių karininkai buvo lengvai sužeisti, tada belaisviai puolė sargybinius, kurie pradėjo į juos šaudyti iš automatų, sužeidžiant keletą asmenų. Po kiek laiko pavyko atstatyti ramybę ir belaisviai sugrįžo į barakus. Bet kai amerikiečiai įžengė į vidų, rado 3 belaisvius pasikorčiusius, nutarusius jokių būdų negrįžti į Sovietiją.

Fort Dix stovykloje paliko lavonus ir likusius privertė lipti į sunkvežimius. Ta patį vakarą belaisviai buvo nugabenti į Camp Shanks prie New Yorko. Kiekvienas belaisvis kelionės metu buvo saugomas vieno amerikiečio kareivio, ginkluoto automatu ir dar papildomai buvo keli kareiviai sunkevežimyje. Pergabenimui 150 belaisvių reikėjo net 200 ginkluotų kareivių palydos. Kitą rytą jie buvo pergabenti į 51 prielauką New Yorke ir juos palydėti iki Monticello laivo prisidėjo dar 80 karo policijos sargybinių. Pagal kurių liudininkų parodymus, kai tik belaisviai buvo užvaryti ant laivo, jie pra-

dėjo viską daužyti ir apgadino mašinų patalpą. Kaip ten bebūtų, iš Washingtono buvo gautas įsakymas, anuliuojant jų išvežimą tą pačią dieną ir visi buvo sugrąžinti į Fort Dix.

Nežiūrint to atšaukimo, rusai žinojo, kad jų grąžinimas tik laikinai sulaukomas. Gynybos departamento sekretorius Stimson įteikė Valstybės Departamentui laišką paaiškindamas, kad belaisviai priešinosi jų repatriacijai, nes yra įsitikinę, kad tai jiems reikiama mirtį ir sunkias ilgas kančias jų tėvams ir artimiesiems. Bet Stimson dar nežinojo tikros tiesos, kad belaisviai prieš išvados, jog atidavimas į sovietų rankas jiems yra blogiau už mirtį. Pasipriešindami jie nenorėjo amerikiečiams ką nors blogo padaryti. Jie manė, kad tokiu būdu amerikiečiai juos sušaudys, kas jiems reikėdė geriau, negu būti grąžintiems į Sovietiją.

Per sekančias kelias savaites buvo stengtasi visaip atgrasinti belaisvius nuo savižudybės. Jie buvo apgyvendinti šešiuose kambariuose po 25 žmones ir buvo nuolatinėje sargybos prie-

ATOSTOGOS MAINE. Lietuviai pranciškonai visus maloniai kviečia atostogauti jų vasarvietėje Kennebunkporte, Maine. Ši graži kurortinė vieta prie pat Atlanto vandenyno yra tapusi savotišku lietuvių centru vasaros atostogų mėnesiais, kai iš visos Amerikos ir Kanados suvažiuoja šimtai lietuvių. Čia žmogus atsigalvina ne tik grynu oru, kaitria saule, švairiu jūros ir baseino vandeniu, geru maistu bei kitais žemiškais patogumais, bet taip pat koncertais, literatūros vakarais, meno parodom, paskaitom ir labai meniška aplinka, pilna lietuviškų šventovių. Čia kiekvienam teikiama proga ir pasilinksinti ir susitelkti. Buvęs gimnazijos pastatas paverstas patogiais kambariais. Taip pat ir kiti svečių pastatai nuolat gerinami. Kainos žemos. Sezonas prasideda birželio 28 ir baigiasi rugsėjo 2. Visais atostogų reikalais rašykite: Rev. Superior, Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine 04046, tel. 207-967-2011.

žiūroje visas dvidešimt keturias valandas.

Iš belaisvių buvo atimti diržai, pėtnešos, batų šniurėliai ir išneštos lovos, paliekant tik matracus ir deklius, kad neturėtų jokių priemonių nusižudyti. Jie valgė iš kartotinių lėkščių ir gėrė iš kartotinių puodelių, o šakutes ir šaukštus atimdavo po kiekvieną pietų. Į išvietę leisdavo tik po vieną, sargybiniui lydint. Skustis duodavo tik vieną skustuvėlį, kurį belaisvis panaudojė grąžindavo sargybiniui ir šis, patikrinęs, kad peiliukas nedingo, duodavo skustis kitam belaisviui.

Į stovyklą atvyko keturi sovietų karininkai apklausingi belaisvius. Amerikiečiai tikėjosi, kad jiems pavyks perkalbėti ir belaisviai nebesipriešins grąžinimui. Raudonosios armijos plk. Makov pasakė amerikiečiams, kad jis pranešė belaisviams, kad jie neturį bijoti jokio persekiojimo sugrįžę Rusijon. Sovietai klausinėjo belaisvius po vieną, dalyvaudant keturiems amerikiečių karininkams. Bet belaisviai nekreipė jokio dėmesio į pažadus, žinodami kas už to slepiasi. Kai kurie atsisakė kalbėtis su sovietais.

Vėliau plk. Horatio Rogers savo raporte pažymėjo:

"Kai jie sutikdavo kalbėti, tai tik pasakyti, kad nenori grįžti į Rusiją, nes žino, kad bus sušaudyti. Jie atsisakė klausyti užtikrinimų, kad gali būti kitaip, nes įsakymas, paskelbtas karo pradžioje, kad kiekvienas sovietų karys, pasidavęs nelaisvėn, laikomas išdaviku, niekad nebuvo atšauktas, tad jie nori geriau patys nusižudyti, negu duotis ten sušaudomiems. Jie patys matė, kaip buvo elgiamasi su tais kurie kolaboravo su vokiečiais".

Sis incidentas iššaukė peržiūrėjimą Amerikos politikos, bet buvo maža vilties, kad bus panaikintas Jaltos susitarimas dėl belaisvių grąžinimo. Vieno ko galima buvo tikėtis, kad Amerika atsisakys nuo masinio baltų ir ukrainiečių repatrijavimo iš Vakarų, kadangi jie nesiskaitė sovietų piliečiais, prieš raudonosios armijos užėmimą jų

teritorijų 1939 ir 1940 metais. Valstybės sekretorius Byrnes rugpjūčio 9 laiške patvirtino, kad Amerikos duoti pažadai Jaltoje bus

vykdomi ir visi Sovietų Sąjungos piliečiai iš Vakarų turės būti grąžinti.

(Bus daugiau)

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

7¼% — 6 metų su \$1,000, minimum.
7½% — 4 metų su \$1,000, minimum.
6¾% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6½% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650
Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYŠ MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2100-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYCIOS

Jei JŪS NORITE SIŪSTI

SIUNTINIŲ - DOVANŲ Į LIETUVĄ IR VISAS SOVIETŲ SĄJUNGOS DALIS
NAUDOKĖTES PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS FIRMOS

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

(Licensed by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA

1776 Broadway, N. Y. 10019

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigoje, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

Affiliated with PODAROGIFTS, INC.

Priima užsakymus butams, automobiliams, dovanų pažymėjimams, motociklams, šaldytuvams, televizijos imtuvams ir įvairioms kitoms sovietinėms prekėms, kurias galite užsakyti Lietuvoje ar USSR gyvenantiems giminėms. Papildomų žinių teiraukitės mūsų pagrindinėje įstaigoje ar bet kuriame mūsų skyriuje.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

- ALLENTOWN, PA. — 126 Tilghman Street435-1654
- BALTIMORE, MD. — 1900 Fleet Street342-4240
- BROOKLYN, N. Y. 11218 — 485 McDonald Avenue467-6465
- BUFFALO, N. Y. — 701 Fillmore Avenue895-0700
- CHICAGO, ILL. — 1241 No. Ashland Avenue486-2818
- CHICAGO, ILL. — 1855 West 47 Street376-6755
- CHICAGO, ILL. 60629 — 2608 West 69 St.925-2787
- CLEVELAND, OHIO — 1028 Kenilworth Avenue771-0696
- DETROIT, MICH. — 11601 Jos Campau Avenue365-6780
- FARMINGDALE, N. J. — Freewood Acres, Rt. 9363-0494
- HAMTRAMCK, MICH. — 11339 Jos Campau Avenue365-6740
- HARTFORD, CONN. — 122-126 Hillside Avenue249-6216
- LOS ANGELES, CALIF. — 159 So. Vermont Avenue385-6550
- NEWARK, N. J. — 378 Market Street642-2452
- NEW YORK, N. Y. — 78 Second Avenue674-1540
- NEW YORK, N. Y. — 141 Second Avenue475-7430
- PHOENIX, Ariz. 85027 — 22047 N. Black Canyon Hwy.(602) 942-8770
- PHILADELPHIA, PA. — 631 W. Girard Avenue769-4507
- RAHWAY, N. J. — 47 East Milton Avenue381-8800
- SILVER SPRINGS, Md. 20910 — 622 Ellsworth Dr.(301) 589-4464
- SOUTH RIVER, N. J. — 41 Whitehead Avenue257-6320
- SYRACUSE, N. Y. 13204 — 515 Marcellus Street475-9746
- TRENTON, N. J. — 1152 — Deutz Avenue392-0306
- UTICA, N. Y. — 963 Bleeker Street732-7476

KŪRYBA IR MOKSLAS

Kazio Škirpos knyga 'SUKILIMAS LIETUVOS SUVERENUMUI ATSTATYTI'

JONAS NAŠLIŪNAS

Neseniai pasirodė buv. Lietuvos Nepaprasto Pasiuntinio ir įgalioto Ministerio Vokietijoje Kazio Škirpos knyga – Sukilimas Lietuvos Suverenumui Atstatyti. Kazys Škirpa plačiai žinomas vi suomeni Lietuvos patriotas ir kovotojas už Lietuvos laisvę, vienas iš pirmųjų Lietuvos kariuomenės kūrėjų-savanorių, daug nusipelnęs 1918-1919 m. organizuojant Nepriklausomos Lietuvos kariuomenę, buvęs pirmasis Vilniaus Komendantas. 1919-1920 m., dar būdamas jaunas karininkas jau buvo pulko vadas, vadovavo pulkui kautynėse su Lietuvos priešais bolševikais ir lenkais. Kai Nepriklausoma Lietuva buvo atstatyta, K. Škirpa buvo komandiruotas į Belgijos karo akademiją, kurią baigęs, tarnaudamas Lietuvos kariuomenėje, buvo pakeltas į gen. štabo pulkininko laipsnį ir paskirtas Lietuvos Generalinio Štabo Viršininku. K. Škirpa yra išbuvęs 10 metų karo attache Berlyne. Užmezgus Lietuvai, po ultimatumo, santykius su Lenkija, Kazys Škirpa buvo Nepaprastu Lietuvos Pasiuntiniu ir įgaliotu Ministeriu Varšuvoje ir paskutiniu Lietuvos Nepaprastu Pasiuntiniu ir įgaliotu Ministeriu Vokietijoje. Kazys Škirpa labai drąsiai, atkakliai ir vyriškai pasirodė, kai rusai 1940 m. okupavo Lietuvą. Jis pareiškė daug kartų Vokietijos vyriausybei ir kitoms Vakarų valstybių vyriausybėms protestus gindamas Lietuvos, kaip suvereninės valstybės teises į laisvą ir nepriklausomą gyvenimą ir keldamas į viešumą rusų-bolševikų smurtą ir teroristinius veiksmus okupavus Lietuvą ir naikinant lietuvių tautą.

Nedidelis lietuvių inteligentų būrelis, pabėgęs nuo bolševikų teroro, 1940 m. rugsėjo ir spalio mėn. susirinko Berlyne. Jau tada buvo jaučiama, kad vokiečių ir bolševikų 'draugystė' neilgai ištvers, kad karas tarp vokiečių ir rusų neišvengiamas. Dauguma iš mūsų galvojome, kad vokiečiai prieš rusus karą laimės, o vėliau alijantų bus nugalėti. Lietuvos likimas tuo tarpu

priklausys nuo Vokietijos. Susirinkus 1940 m. lapkričio 17 d. Berlyne, Kazio Škirpos bute, Achenbachstr. 1, buvo įkurtas Lietuvos Aktyvistų Frontas. Tam susirinkimui pirmininkavo Ernestas Galvanauskas, o pranešimą padarė apie galimybes ir kelius Lietuvos Valstybei atstatyti Kazys Škirpa, derinant savo kovą ir bendradarbiaujant su Vokietija. Kito kelio tuo metu ir nebuvo, kai visą Europą buvo jau tvarkoma Vokietijos. Bronius Dirmeikis tame posėdyje konstatavo, kad Aktyvistų Frontas – politinė organizacija, kuri glaudžiasi prie Vokietijos ir tokiu būdu tos organizacijos likimas priklausys nuo to, kuo karas baigsis. Jam atrodė, kad Vokietija karą pralaimėtų, tai aktyvistų organizacija neturėtų idėjinio pagrindo ir turėtų išnykti. Lietuvos Aktyvistų vadu ir spiritus movens buvo Kazys Škirpa. Buvo surašyti atitinkami Lietuvos Aktyvistų Fondo įstatai ir faktinai visą organizacinį darbą atliko Kazys Škirpa. Kadangi be kovos laisvės niekas veltui neduoda, tai K. Škirpos sumanymas buvo – karui pasidėjant, padaryti Lietuvoje sukilimą prieš sovietų valdžią, paskelbti Lietuvą kaip laisvą ir nepriklausomą valstybę ir sudaryti Nepriklausomos Lietuvos Vyriausybę ir tokiu būdu pastatyti vokiečius prieš faktą. Tam reikalui Lietuvos Aktyvistų Frontas turėjo būti slapta suorganizuotas Lietuvoje. K. Škirpa slapta siuntinėjo per sieną į Lietuvą Aktyvistų Fronto narius. Neku riems Lietuvos karininkams-patriotams pavyko iš Berlyno nusiųsti į Kauną ir į Vilnių ir sugrįžti atgal, perdavus vado instrukcijas ir užmezgus ryšius Lietuvoje su vietos aktyvistais-partizanais. Lietuvos Aktyvistų Frontas, kaip slapta kovos organizacija buvo susiorganizavusi Kaune ir Vilniuje, gi plačiai Lietuvoje dėl bolševikų budrumo nebuvo išsiplėtusi, nes atsargiai buvo veikta, kad bolševikų NKVD agentai neišsifruotų. Sukilimo planą paruošė Aktyvistų Fronto vadas Kazys Škirpa. Kaune ir Vilniuje

sukilimui vadovavo vietos aktyvistai. 1941 m. birželio 22 d., vokiečių su rusais karui prasidėjus, vokiečiams Lietuvos sieną peržengus, Kaune įvyko lietuvių sukilimas prieš Bolševikų okupaciją. Sukilėliai narsiai kovojo su panikojančiais rusų kariuomenės daliniais. Sukilimas pavyko, Kaunas buvo išvalytas nuo rusų kariuomenės. Buvo sudaryta Nepriklausomos Lietuvos Vyriausybė, kurios Ministeriu Pirmininku buvo paskelbtas Kazys Škirpa. 1941 m. birželio 23 d. buvo apie tai paskelbta per Kauno radio stotį Lietuvos gyventojams ir kitoms Vakarų Europos valstybėms. Kadangi vokiečiai Lietuvos atžvilgiu turėjo kitokių tikslų, tai Lietuvos Vyriausybės Ministeriui Pirmininkui Kaziiui Škirpai neleido vykti į Kauną. Toji Nepriklausomos Lietuvos Vyriausybė, vadovaujama prof. J. Ambrozevičiaus veikė 6 savaites, išleido daug įstatymų bolševizmo padariniams panaikinti, bet, įkūrus Lietuvai valdyti Vokiečių General Komisarą Kaune, Lietuvos Vyriausybės veiklą vokiečių General Komisaras Rentelnas suspendavo.

Žymusis mūsų žurnalistas ir rašytojas Bronys Raila (Vermės ir Verpetai – psl. 89-98 – 1970 m.) taip sukilimą įvertina: 'Lietuvių sukilimas prieš bolševizmą ir jo okupaciją buvo visuotinis, gaivališkas, entuziastiškas ir tikrai didvyriškas. Jis prasidėjo pirmąją karo dieną, o antrąją, birželio 23-ia, išilp snoj visame krašte. Užėmus Kauno radiofoną, buvo paskelbtas Lietuvos valstybės atstatymas ir jos Laikinoji Vyriausybė. Gedimino kalne Vilniuje buvo iškelta lietuvių tautinė vėliava. Visa tai atlikta tuo momentu, kai aplink tebekibždėjo sovietų kariuomenė, kai viskas galėjo baigtis sukilėlių skerdynėmis. Per šešias dienas, kai Lietuvos žemėje vyko karas, dešimtys tūkstančių mūsų partizanų trukdė ir demoralizavo sovietų kariuomenės veiksmus, gelbėjo nuo sunaikinimo ar išėmimo mūsų tautos turtą... Tokia kova neapsiėjo be aukų – daug sukilėlių gyvybių buvo paklota, bet laimėjimas pasiektas. Birželio sukilimas buvo nuostabus gyvybinio elekso įsivirkštis mūsų tautai. Jis grąžino ne tik pasitikėjimą, savigarbą ir viltį, bet kartu neapskaičiuojamai sustiprino mūsų valstybingumo sąmonę ir sukėlė atkaklią rezistencijos nuotaiką'.

Kazio Škirpos asmuo – tai pavyzdys bekompromisinio kovotojo už lietuvių tautos laisvę ir Nepriklausomos Lietuvos atstatymą. Kazys Škirpa, atkaklaus ir užsispyrusio būdo, visur ir visuomet drąsiai reikalavo ir rašė vokiečių įstaigoms Berlyne, kad būtų atstatyta Lietuva, protestavo dėl Lietuvos Vyriausybės veiklos suspendavimo. Vokiečiai, turėdami kitų tikslų Lietuvos atžvilgiu, neleido jam į tėvynę sugrįžti ir eiti Ministerio Pirmojo pareigų – laikė jį namų arešte, buvo jį ištrėmę iš Berlyno į Bavarijos provinciją ir 1944 m. uždarė jį į koncentracijos stovyklą. Sudarymas Lietuvo Vyriausybės ir

Lietuvių Operos Chicagoje devynioliktojo sezono pabaigtuvės, kurios įvyko balandžio 27 d. Jaunimo Centre. Jom vadovavo sol. Stasys Baras. Nuotraukoje iš kairės: Lietuvos Gen. Konsulė Juzė Daužvardienė, maestro Vytautas Marijošius, Nijolė Vokėitienė, sol. Stasys Baras, Gražina Talandienė, Arnoldas Vokėitaitis, Alice Stephens, Alvydas Vasaitis.

Operoje yra tradicija pagerbti tuos, kurie išdainavo arba išdirbo dešimtį metų Operos gerovei. Šiemet Lietuvių Opera tą pagerbiamųjų turėjo tik 2 asmenis: žurnalistas. Nuotraukoje iš kairės – Operos pirm. Vytautas Radžius, sekr. Rūta Grauzinienė, sukaktuvininkas Alfonsas Nakas, sol. Gina Čapkauskienė, sukaktuvininkas Jurgis Janušaitis ir sol. Margarita Momkienė. Pagerbtiesiems žurnalistams įteiktos specialios dovanos: rankogaliams segtukai su įgraviruotomis monogramomis, Operos ženklai ir medaliai.

V. Jasinevičiaus nuotraukos

PIRMIEJI LIETUVIAI ŠVEICARIJOJE

Lietuvos santykiai su Šveicarija siekia lietuvių apsikrikščijimo pradžią, kai kilo santykių klausimas su kitais krikščionimis, gyvenusiais Didžiojoje Lietuvoje. Lietuvos Kunigaikštijoje. Lietuvos atstovai dalyvavo Bazilio bažnytniame suvažiavime XV šimtmečio pirmojoje pusėje. Lietuvių tauta vis labiau susijusi su vakarų pasauliu. Reformacija paplito ir Lietuvoje, ypač ženeviškis kalvinizmas. Lietuvos didikų sūnūs lankė Ženevos ir Bazilio universitetus. Ryšiai su vakarais nenutrūko ir po Lietuvos valstybės žlugimo. Lausanne akademijoje 1839-40 m. dėstė Adomas Mickėvičius. 1815 m. Solothurne apsigyveno ir 1817 m. ten mirė kitas Lietuvos žemių sūnus – Tadas Kosciūška. Jo vardo muziejus veikia tame mieste dar ir šandien.

Naują emigrantų bangą sukėlė nepasisekę 1831 ir 1863 m. sukilimai. Nors tie emigrantai buvo vadinami lenkais, bet tarp jų buvo ir Lietuvos žmonių. Pav., 1869 m. Rapperswilio pili Zūricho ežero pakrantėje 99 metams išnuomojo Telšių grafas Vladislavas Platevis. Ten buvo įsteigtas len-

kų muziejus, o jame buvo sukaupta vertingos medžiagos ir apie Lietuvą. Muziejus eksponatai 1927 m. buvo išgabenti į Varšuvą, kur II pasaulinio karo metu žuvo.

Jeigu ilgą laiką lietuvių ir lenkų tautybių žmonės ir Šveicarijoje nebuvo skiriami, tai būklė pasikeitė, atsiradus tautiškai susi pratusiems emigrantams. Atrodo, kad pirmas susipratęs lietuvis, 1973 m. atsiradęs Šveicarijoje, buvo kun. Vladislavas Dembskis, 1863 m. sukilimo dalyvis. 1880 m. išvykęs Amerikon, jis ten nukunigėjo ir pasidarė ateistu (mirė 1913 m.).

Kitas susipratęs lietuvis, dar 1883 m. atsiradęs Ženevoje, buvo Jonas Šliupas. Jis, be studijų tikslų, ten atvyko, norėdamas Šveicarijoje leisti socialistinę spaudą lietuvių kalba, bet greit buvo pašauktas redaguoti 'Aušros'. 1897 m. i Zūrichą atvyko Alfonsas Moravskis, ten įsteigęs 'Užrubėžinį lietuviškos socialdemokratiškos partijos susivienijimą'. Zūriche 1896-1899 m. studijavo Vincas Čepinskis, būsimasis Vytauto Didžiojo Universiteto rektorius. Zūriche dar XIX šimtmečio pabaigoje veikė lietuvių studentų draugija. 1904 m. i Zūrichą studijų tikslais atvažiavo Jonas Biliūnas. Būdamas Šveicarijoje rašytojas parašė kelis veikalelius šveicarinėmis temomis.

Šveicarijoje dar praeitame šimtmetyje kelis kartus lankėsi mūsų didysis daininys Maironis, kurio eilėraštis "Nuo viršaus Rigi Kulmo" įdėtas dar 1895 m. išleistame rinkinyje 'Pavasario Balsai'. Kitas eilėraš-

(Nukelta i 6 psl.)

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMAN BURŠTEINA

Tel. 263-5826
(įstaigos) ir
677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue 2nd Floor
Chicago, Ill. 60601

FILATELIJOS KAMPĖLIS

Nr. 6

ANTANAS BERNOTAS

JAV savo administruojamai Panamos Kanalo Zonai (canal zone) pakartotinai išleido tris pašto ženklus — dabar juostos formoje (coil, perforuoti tik iš dviejų pusių 1 c. su Gorgas, 10 c. su Hodges ir 25 c. su Wallace atvaizdais. Čia dedame 10 centų.

Harry Foote Hodges gimė Bostone (1860-1929), o karinį mokslą išėjo West Pointe, gaudamas armijos inžinie-

Šveicarijoje...

(Atkelta iš 5 psl.)

tis "Vakaras ant Keturių Kantonų ežero" paskelbtas 1905 metų rinkinyje. Šveicarijoje lankėsi ir Dr. Jonas Basanavičius.

Zuricho studentai veiksmingai prisidėjo prie tokio reikšmingo renginio, kaip lietuviškojo paviliono įrengimo 1900 metų pasaulinėje parodoje Paryžiuje. Čia ypač pasižymėjo medikas Juozas Bagdonas ir dailininkas P. Žitkevičius. 1895 m. Berne nuo džiovos mirė gyd. Juozas Kaukas, savo didžiausią (2.000 rublių) parmės "Varpo" ir "Okininko" leidimą. Jis, tarp kita, atvertė Dr. Vinčą Kudirką lietuviybėn. Berne 1904-1912 m. studijavo "Varpo" redaktorius Jurgis Šaulys, 1918 m. pasirašęs Vasario 16 d. nepriklausomybės akta. Berne studijavo būsimasis "Naujienu" redaktorius Pijus Grigaitis, medikas Antanas Garmus, pedagogas Bronius Untulis, būsimąjo universiteto profesorė Vanda Mingilaitė-Tumėnienė ir kt. Bet Berne mokėsi ir Vincas Kapsukas-Mickevičius, aršiausias Lietuvos valstybinės nepriklausomybės priešininkas.

Jeigu vokiškosios Šveicarijos aukštosios mokyklos labiau patraukė anų laikų kairiųjų pažiūrų jaunimą, tai 1895 m. įsteigtasis Fribourgo universitetas pasidarė katalikiškosios studentijos centru. Čia 1899 m. buvo įkurta "Fribourgo Draugystė" lietuviškos Jaunuomenės Rūta", 1913 m. pasivadinus "Lithuania". Šiame universitete studijavo pirmoje eilėje kunigai, jų tarpe vėliau iškilę ir aukštas bažnytinės pareigas, kaip būsimasis Vilniaus vyskupas Jurgis Matulaitis-Matulevičius, būsimieji vyskupai Pranciškus Bučys ir Vincas Borisevičius (1947 m. Vilniuje nužudytas), rašytojas kun. Adolfas Sabaliauskas, rašytojas ir pedagogas Motiejus Gustaitis ir kiti.

Kun. prof. Dr. J. Matulaitis Friburge įsteigė jo atgavintojo marijonų ordino naujokyną, o Ingenbohlio Šv. Kryžiaus kongregacijos pavyzdžiu 1907 m. Amerikoje buvo įsteigta Šv. Kazimiero kongregacija, kuri Lietuvos valstybinės nepriklausomybės laikais veikė ir mūsų Tėvynėje, tarp kita, atnaujindama ir išpuošdama Pažaislio vienuolyną.

Be kitų įžymių tautiečių, Friburge ir Zuriče studijavo rašytoja Marija Pečkauskaitė, parašiusi kelis veikalus šveicarinėmis temomis. Lietuvių tautos ryšiai su šveicarlais buvo daugiausiai kultūrinio pobūdžio. Net penki nepriklausomos Lietuvos universiteto rektoriai yra studijavę ar tobulinęsi Šveicarijoje: Jonas Šimkus, Vincas Čepinskis, kun. Pranciškus Bučys, Petras Jodelė ir Stasys Šalkauskis. Šis pastarasis atvyko jau pirmojo pasaulinio karo metu. (ag)

riaus laipsnį. Tarnavo JAV armijoje nuo 1881 iki 1921 metų, išeidamas į atsargą ge nerolo majoro laipsnyje. 1907 m. buvo prikomandiruotas prie Isthmian Canal Komisijos, kuri rūpinosi Panamos kanalo prakasimu ir daug prisidėjo paruošdamas planus šliužų ir pylimų pastatymui. Pirmojo pasaulinio karo metu buvo kelių JAV kariuomenės apmokymo stovyklų viršininku Amerikoje, taip pat vadovavo 20-tai divizijai Prancūzijoje. Pasibaigus karui, jis dar buvo Šiaurės Pacifiko ir III Pakrančių artilerijos apygardų viršininku.

Be to, JAV dar išleido šiuos naujus pašto ženklus: gegužės 1 d. — 10 c. su poeto Paul Laurence Dunbar atvaizdu; gegužės 27 d. — 10 c. pagerbti filmų statymo pionierių ir režisierių D.W.Griffith.

ITALIJA išleido trijų ženklių seriją pagerbti savo žymiajam skulptoriui Michelangelo.

Michelangelo Buonarroti (1475-1564) gimė Caprese, Toskanijoje, pasiturinčioje šeimoje. Būdamas 13 metų amžiaus jis stėjo mokiniu pas Florencijos dailininką Domenico Ghirlandajo. Po dviejų metų, pastebėjus jo igimtus gabumus, Michelangelas buvo priimtas į Lorenzo Mediči skulptūros mokyklą. Nuo čia ir prasidėjo didžiojo skulptoriaus kelias. Jis tarpais kūrė Florencijoje tarpais Bolonijoje, vėliau Romoje. Išskaptavo keliolika milžiniškų statulų ar jų grupių. Žinomiausios jo statulos yra Mozė, Dovydas ir Pieta. Be skulptūros, popiežių pavedamas jis ėmėsi ir tapybos. Išdekoravo garsiąją Sikstinos koplyčią Pasaulio Sukūrimo ir Paskutiniojo Teismo freskomis. Senatvėje ėmėsi ir architektūros. Pastatė kelias bažnyčias. Sulig jo planais buvo pastatytas šv. Petro bazilikos kupolas. Rašė poeziją. Michelangelas laikomas pačiu stambiausiu renesanso laiko tarpio kūrėju, turėjusiu įtakos ne tik savo bendraliams, bet ir didžiųjų meno galerijose ir muziejuose (kaip Louvre ir kitur).

KANADA išleido šiuos naujus pašto ženklus: 1. Gegužės 15 d. — du 8 c. pašto ženklus pagerbti rašytojai Lucy Maud Montgomery ir rašytojui Louis Hémon. Pastarąjį čia dedame.

Louis Hémon (1880-1913) gimė Breste, Prancūzijoje. Paryžiuje studijavo teisę ir orientales kalbas. 1908 m. persikėlė į Londoną, kur parašė novelę Lizzie Blaketon. Nenurimdamas vienoje vietoje, 1911 m. emigravo į Kanadą. Pradžioje apsigyveno Quebec'o mieste, vėliau

persikėlė į St. Jean ežero apylinkes ir gyveno farmoje netoli Peribonkos miestelio. Čia parašė novelę iš vietos prancūzų gyvenimo — Maria Chapdelaine. Novelė vietos prancūzams nepatiko, bet Europoje ji buvo aukštai įvertinta. Dar parašė La Belle que Voila, Journal, Monsieur Rois ir Nemesis. Kai kurie šių veikalų buvo išvers ti ir į anglų kalbą. Žuvo geležinkelio nelaimėje 1913 m. pakeliui į Kanados vakarus.

2. Gegužės 30 d. — keturis 8 c. pašto ženklus pagerbti — auklėtojai ir mokytojai Marguerite Bourgeoys, žurnalistei Alphonse Desjardins ir žymieji dvasininkams — anglikonų bažnyčios dr. S. D. Chown ir presbiterionų bažnyčios — dr. J. Cook.

OLANDIJA išleido trijų pašto ženklų seriją įvairiems istoriniams įvykiams paminėti. Čia dedame 30 centų pašto ženklą, kuriuo paminima Amsterdamo įkūrimo 700 metų sukaktis.

Amsterdamas, Olandijos sostinė, pats didžiausias krašto miestas ir uostas, guli dabar jau nusausintos Zuider Zee, Ij upės deltoje. Miestas suskaldytas kanalais ir 100 salų. Taip pat kanalai jungia uostą su Roterdamu, Reino upe ir Šiaurės jūra. Miestas buvo įkurtas XIII šimtmečio pradžioje 1369 m. įsijungė į Hanzos miestų sąjungą. XVII amž., pasilivusius iš ispanų valdymo, miestas tapo pačiu svarbiausiu prekybos centru visoje šiaurinėje Europoje. Čia susispietė gausinga pramonė, laivų statyklos, deimantų šlifavimo įmonės, patys didžiausi pasaulio bankai. Amsterdamo universitetas buvo įkurtas 1632 m., labai turtinga biblioteka, tautinė meno akademija, valstybinis muziejus, karališkoji mokslų akademija ir kitos institucijos. Tebestovi senoji bažnyčia, pradėta statyti 1408 metais. II Pasaulinio karo metu miestas buvo užimtas vokiečių. Mieste gyvena apie 850,000 gyventojų.

Worcester

GERAS KONCERTAS

Worcesterio Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopa š. m. gegužės 24 d., Maironio parko svetainėje, suruošė kilnų pobūvį-koncertą.

Programą atliko vyrų choras Perkūnas iš New Yorko. Programos pranešėja buvo I. Veblaitienė. Svečių buvo pilna salė. Gal pirmą kartą šiose patalpose buvo virš 300 žmonių.

Choras padainavo "Dunda trankosi Perkūnai". Atlikta su gera dikičia, bet per mažai bosų. "Užaugo berželis" — jaučiama dionacija. Kartelio daina, akomp. Prižiūrintas — atlik-

1 Nepraleiskite 4 didelių dienų malonumo kiekvienam North Olmsted's

METINI

Bratwurst Festival

June 19 - 20 - 21 - 22 at Great Northern Shopping Center

BENEFIT NORTH OLMSTED JAYCEES and MULTIPLE SCLEROSIS

Įėjimas \$2.50

Laisvas mašinų pastatymas.

APLANKYKITE DIDŽIASIAS PALAPINES VAKARIENĖS PROGRAMAI! POLKA ORKESTRAS! DŪDŲ ORKESTRAS! ŠOKIAI! DAINOS!

PUIKUS MAISTAS!

IMPORTUOTAS IR VIETINIS ALUS STATINĖSE!

Sponsored by: North Olmsted Jaycees with cooperation of Kitchen Maid's Rhinelander Restaurant

BESITĘSIANTI PROGRAMA

JUNE 19, 20 — 7 p.m. to 11 p.m.

JUNE 21, 22 — 3 p.m. to 11 p.m.

ta gyvai, Naktis graži — atlikta vaizdžiai, tenorai truputį velka. Oi, kad išauštų — šauniai, bet kiek ditionuoja.

Po to seka deklamacija. Irena Veblaitienė, su gera dikičia ir įsijautimu atliko puikiai.

Toliau vėl choras. Diriguoja V. Daugirdas — atlikta gerai. Jaučiama artimesni santykiai su dirigentu. Daina Pražydo jazminai po langų — muzikaliai atlikta — piano pianissimo. Tai retas choras taip gali atlikti. O — dalele tu mano — ritmiškai. Kur bėga šešupė ir šaltysius — jausmingai.

Nors ir įgudusiam chorui, bet tokios blogos akustikos patalpose, didelių reikalavimų negalima statyti. Pertraukai pasibaigus — Karių daina iš operos Gražina. Sunkiai atliekama daina, nelengva ir solistui. Bramso Valsas atlikta muzikaliai, su įsijautimu. Toliau iš Verdi operos, Rigoleto Antro veiksmo, choro ištrauka, atlikta gražiai, muzikaliai. Kita ištrauka iš Verdi operos. Tai viso koncerto geriausiai atlikti dalykai. Toliau DO, baritonas su solistu. Iš Offenbacho operos — Hoffmano pasakų prologas — Darniai. Atlikta Čaikovskio dalykas ir Putinas.

Po gausių aplodismentų, bisui buvo padainuota Keleivio daina. Ši daina ne savo vietoje, nes perdidelis kontrastas po operos ištraukų.

Šiame koncerte kiekvienas galėjo rasti pasitenkinimą, nuo eilinio iki išprususio žmogaus. Kiekvienas vis ką nors rado sau mėgiamo. Žinoma, maloniau būtų buvę išklausti šio koncerto tinkamą salę su gera akustika.

Po koncerto buvo vaišės ir šokiai. (vp)

Detroit

MIRĖ ANTANAS KUZMA

Detroitą ir vėl sukrėtė netikėta žinia. Pontiac mieste turėjo nuosavą namelį ir žmonai mirus vienas gyveno Antanas Kuzma. Turėjo ir mažą šuniuką. Sėdėdamas savo kambaryje, fotelyje, ir mirė. Šuniukas ilgai laukė savo šeimininką atskeliant iš miego, bet tas vis nesikėlė ir nežinia kaip ilgai tas truko. Šuniukas išalkęs pradėjo loti ir staugti ir tuo atkreipė kaimynų dėmesį. Pašaukta policija ir įėjus į vidų rado Antaną Kuzmą fotelyje mirusį, bet šuniuką dar gyvą, kuris irgi greit užbaigė savo dienas, nes spėjama, kad Kuzma miręs išbuvo apie 10 dienų.

Antanas Kuzma buvo gimęs 1904 m. vasario 21 d., Kudirkos Naumietyj, Lietuvoje ir vėliau gyveno Marjampolėje.

Bolševikams okupavus Lietuvą, Antanas kaip ir visi kiti, nenorėdamas vergauti, pasitraukė iš Lietu-

vos ir atsidūręs Amerikoje įsikūrė Pontiac mieste. Buvo patriotas lietuvis, rėmė lietuviškos veiklos darbus ir priklausė: LVS "Ramovė", St. Butkaus šaulių kuopai ir Dariaus ir Girėno klubui. Pašarvotas buvo Jolantos Baužienės laidotuvių koplyčioje. Sekmadienį, birželio 1 d. 8 v. v. kun. Kazimierui Simaičiui vadovaujant sukalbėtas rožinis. Atsisveikinimą pravedė St. Butkaus šaulių kuopos pirmininkas Juozas Leščinskas, LSV "Ramovė" vardu atsisveikino Stasys Šimoliūnas ir Dariaus ir Girėno klubo vardu — Edvardas Milkauskas.

Pirmadienį, birželio 2 d. po atlaikytų pamaldų šv. Antano bažnyčioje, palaidotas šalia anksčiau mirusios žmonos, šv. Kryžiaus kapinėse.

Laidotuvėmis rūpinosi posūnis Pranas Kass. (ag)

FURNITURE FINISHERS

DOBBS FURNITURE needs 2 exp. hardworking Furniture Finishers who take pride in their work. This is for permanent employment at our Toy distribution center. A secure opportunity for individuals who care. Top wages and many fringe benefits. Phone Mrs. Good at 313-588-3500. (42-44)

RN'S & LPN'S

Must be eligible & licensed for Tenn. Licensure Needed in ICU and CCU. Exceptional pay differential being offered:

3-11, RN base + \$6.00 per shift
3-11, LPN base + \$3.60 per shift
11-7, RN base + \$8.00 per shift
11-7, LPN base + \$4.80 per shift

Good starting salary and excellent personnel policies.

Apply, call or send resume to: Personnel Office

ST. JOSEPH HOSPITAL EAST

5959 Park Ave., Memphis, Tennessee 38117

E. O. E.

(42-48)

SIGN MEN

PAINTERS — ERECTORS
SERVICE MEN — FABRICATORS

Phone or write

INDUSTRIAL ELECTRIC INC.

3227 Magazine St. (504) 891-6311

P. O. Box 53375, New Orleans, La. 70153

An Equal Opportunity Employer

(42-49)

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUSAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• **Dr. Jonas ir Dalia Maurakai**, Elyria, Ohio, Dirvos parėmimui atsiuntė 100 dol. Ačiū.

• **Simas Kašėlionis**, Dirvos novelės konkursų mecenatas, papildė savo įnašą Vilties draugijoje, atsiųsdamas 50 dol. Ačiū.

• **Inž. A. Meilus**, Parma, Ohio, atnaujindamas prenumeratą, Dirvai paremti pridėjo auką 7 dol. Ačiū.

• **Gen. Vladas Mieželis**, Phoenix, Ariz., atnaujindamas prenumeratą, pridėjo auką Dirvai 7 dol. Ačiū.

• **K. Mažonas**, provizorius, Parma, Ohio, daug rašęs Dirvoje iš praeities įvykių, atnaujindamas prenumeratą, Dirvai paremti pridėjo auką 7 dol. Ačiū.

• **Jonas Švoba**, Madison Hts., Mich., atnaujindamas prenumeratą pridėjo auką Dirvai paremti 7 dol. Ačiū.

SKAUTŲ BROLIJA PRANEŠA IR KVIEČIA

Kad padėjus papildyti vienetų vadijas naujais, skautiškai patyrusiais vadovais, Lietuvių Skautų Brolija ir šiais metais organizuoja AŽUOLO — vadovų lavinimo mokyklą, kurios praktiškoji dalis — stovykla įvyks nuo liepos 5 iki liepos 13 d. amerikiečių skautų stovyklavietėje CAMP MASSASOIT, netoli Plymouth, Mass. (apie 40 mylių į pietus nuo Bostono).

Ši specialios programos rūpestingai paruošta mokykla yra ypatingai rekomenduojama kiekvienam 17 metų (išimtinai atvejais ir 16 m.) skautui, turinčiam gabumų ir noro jungtis į dirbančių skautų vadovų eilės. Todėl brolija kviečia visus atsakinguosius vienetų vadovus progos nepraleisti ir sudaryti galimybes tinkantiems kandidatams čia siūlomoje mokykloje dalyvauti. Kadangi stovykloje dar yra vietų, registracija į ją yra pratęsiama. Dalyviai prašomi registruotis pas mokyklos ir stovyklos vadovą VS Pav. v. s. Česlovą Kiliulį šiuo adresu: 51 Torrey Street, Dorchester, Mass. 02124. Reg. mokestis 10 dol. Visos stovyklos mokestis (reg. įskaitant) 55 dol. Visos kitos informacijos užsiregistravusiems bus išsiunčiamos vėliau.

Tuo pačiu laiku kartu prie Ažuolo stovyklos vyks ir seserijos vadovų lavinimo — Gintaro mokyklos stovykla, kuriai vadovaus seserijos vadovų lavinimo sk. v-ja s. Laima Kiliulienė.

ATLANTO RAJONO SKAUTŲ STOVYKLA

Sutelktinė Atlanto rajono stovykla vyks nuo rugp. 23 iki rugp. 31 d. amerikiečių stovyklavietėje "LAKE of ISLES — APACHE BOY SCOUT RESERVATION",

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

North Stonnington, Conn. (7 mylios į pietus nuo Norwich, Conn. Ten pat, kaip praeitais metais).

Registracija vykdoma tautininkų nustatyta tvarka, įmokant 10 dol. reg. mokestio. Vadovai registracijos lapus su mokesčiais siunčia stovyklos išdinininkui s. v. v. sl. Vytautui Kulpai šiuo adresu: 84-01 101st St., Richmond Hill, N. Y. 11418. Stovyklai vadovaus: brolijos pastovyklei — s. Gintaras Čepas, seserijos pastovyklei — s. Irena Jankauskienė. Visos stovyklos viršininkas — v. s. Antanas Bobelis.

Į seserijos pastovyklės vadiją įeina: s. Regina Petrutienė — pavaduotoja, ps. Antanina Bulotienė — programos vedėja, v. sk. Birutė Zdanytė — komendantė ir ps. Valė Čepienė — paukštyčių pastovyklės vadovė.

Brolijos pastovyklės vadija formuoti nebaigta ir jos sąstatas bus praneštas vėliau. (ag)

Hartford

• **Jaunimo Klubas** rengia mažą tautinių šokių šventę ir gegužinę birželio 22 d. Light House Grove Park, East Hartforde.

Programoj dalyvaus šokėjų grupės iš Waterburio, New Britaino ir Hartfordo jaunesnieji ir vyresnieji "Aitvaro" šokėjai.

Pradžią 12 val., programa 3 val., toliau pasilinksminimas ir šokiai iki 8 val. vakaro. Esant blogam orui gegužinė bus perkelta į Liet. Piliečių Klubą, 227 Lawrence St., 7 val. p. p.

Pelnas numatomas pasaulio jaunimo kongresnų vyksiančius paremti.

Maloniai kviečiame kuoskaitlingiau atsilankyti ir tuo jaunimo veiklą paremti.

Boston

NAUJA ALT VALDYBA BOSTONE

Amerikos Lietuvių Tarybos Bostono skyrius sušaukė savo metinį susirinkimą š. m. gegužės 29 d. South Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos patalpose. Susirinkime dalyvavo Katalikų Federacijos, Tautinės Sąjungos, Socialistų, Sandaros bei kitų visuomeninių organizacijų atstovai.

Pateikus veiklos pranešimus, Stasio Lušio valdyba atsistatydino. Pagal nusi-stovėjusią tvarką 1975-1976 m. kadencijoje skyriui pirmininkaus Sandaros atstovas. Į naują ALT skyriaus valdybą įeina: Aleksandras Chaplikas — pirmininkas, Aleksandras Griauzdė — vicepirm., Edmundas Cibas — išdinininkas ir Andrius Keturakis — sekretorius. Jackus Sonda, Antanas Andriulionis ir Aleksandras Griauzdė buvo išrinkti išdo globėjais.

Priimdamas pirmininko pareigas, Aleksandras Chaplikas pareiškė susirinkusiems: "Esu laimingas, kad turiu tokius gerus vyrus valdyboje. Tikrai galėsime drauge dirbti ir veikti. Pasistengsime didingai suorganizuoti 1976 m. Vasario 16 d. minėjimą Bostone!" Algirdas Budreckas

• **ALT Bostono skyrius**, per inž. Ed. Cibą Dirvai atsiuntė auką 10 dol. už atspausdinimą prezidiumo nuotraukos sąryšy su Vasario 16 minėjimu Bostone. Ačiū už paramą.

• **Andrius Norimas (Mironas)** baigia ruošti spaudai savo novelių rinkinį pavadintą "SANTAKA". Šiame rinkinyje tilps visos trys jo premijuotosios novelės, laimėjusios "Dirvos" novelės konkursus — "Santaka" — 1964 metais, "Po laivu" — 1965 m. ir "Alytis" — 1969 m. Rinkinyje bus ir apie dešimt kitų novelių.

Praktika rodo, kad iš anksto surandant knygas mecenatų, aukotojų ar bent prenumeratorių, įmanoma sutelkti pradinį kapitalą veikalo išleidimui. O juk daugumas žinome kokie kryžiaus keliai praeitais, kol vargais-negalais per 2-3 metus knyga išvysta pasaulį. Romanui "Miršta tik žmonės" lėšų telkimas tęsėsi apie dvejus su puse metų, todėl ir novelių rinkinio skaitytojai turės apsišarvuoti kantrybe, belaukdami išėjimo iš spaudos. Aišku, atsiradus dosniems mecenatams ir gausiems aukotojams-prenumeratoriams, knygos leidimas būtų žymiai paspartintas. Andrius R. Mironas, 422 Oakwood Ave., Los Angeles, Ca. 90004.

REMKIME JAUNIMO KONGRESĄ

Pietų Amerikos lietuviai neturi studentų suvažiavimų ar didesnių stovyklų, tautinių festivalių ar šokių bei dainų švenčių, todėl sunku suorganizuoti didelio masto įvykį. Tačiau tenykštis jaunimas turi daug gerų norų ir pasišventimo. Tad nenuslopinkime šio jaunimo užsimojimus, jų didelį ryžtą ir sunkų organizacinį darbą Pietų Amerikos sąlygose.

Remkime visomis išgalėmis jų rengiamą trečią jaunimo Kongresą, kuris įvyks nuo 1975 m. gruodžio 20 d. iki 1976 m. sausio 6 d. Argentinoje, Urugvajuje ir Brazilijoje. (us)

VASARIO 16 GIMNAZIJOS ABITURIENTAI

Vasario 16 gimnaziją šiais metais baigė ir brandos egzaminus išlaikė šie abiturientai:

Aurelija Krivickaitė, gimusi 1957 kovo 3 V. Vokietijoje, į Vasario 16 gimnaziją įstojo 1967. Čia buvo skautė, šoko tautinius šokius, dainavo chore. Mėgsta muziką, žada studijuoti kalbas Heidelberge.

Aldona Šaduikytė, gim. 1954 rugsėjo 6 Grobstuose, netoli Klaipėdos. 1960 su tėvais atvyko į V. Vokietiją. Pradžios mokyklą baigė Muelheim-Ruhr'e. 1965 įstojo į Vasario 16 gimnazijos I klasę. Besimokydama buvo ateitininkė ir skautė, kurį laiką ryšininkė tarp Vokietijos ir JAV-bių skaučių. Pakelta į paskautininkes. Dainavo gimnazijos chore, šoko tautinių šokių grupėje. Žada studijuoti socialinę pedagogiką.

Pedro Urbanas, gim. 1955 lapkričio 14 Bogotoj (Kolumbijoj), 1970 su tėvais atvyko į Vokietiją ir stojo į Vasario 16 gimnaziją. Šoko tautinius šokius, daina-

Rochesterio lit. mokyklos vaikų darželio auklėtiniai vadovaujami Ž. Vidmantienės dainuoja "Mes linksmi mokyklos draugai". Iš kairės į dešinę: Ginta Klimaitė, Simas Bleveščius, Linda Valenti, Loreta Skučaitė, Nida Lelytė ir Dainius Vidmantas. V. Staškevičiaus nuotr.

Rochesterio lituanistinės mokyklos mokiniai išpildė A. Giedriaus "Nemuną ir jo intakus". Iš kairės: Nida Lelytė, Aušra Lelytė, Raimondas Lapinas, Lina Klimaitė, Simas Žmuidzinas, Andrius Olis, Raimukas Tamošiūnas ir Rūta Kiršteinaitė. Trūksta skaitytojų Lauros Pierce ir Dariaus Kiršteino. Paruošė I. Žmuidzinienė. V. Staškevičiaus nuotrauka

Rochester

LITUANISTINĖ MOKYKLA BAIGĖ MOKSLO METUS

Gegužės 18 dieną Rochesterio lituanistinė mokykla užbaigė 15-sius mokslo metus. Šiais metais mokyklą baigė Birutė Saladžiūtė ir Rūta Stankutė. Mokyklą šiais metais lankė 40 mokinių, pastoviai dirbo penki mokytojai: vedėjas V. Žmuidzinas, Br. Krokys, J. Krokutė, A. Kiršteinienė ir

vo mokyklos chore, žaidė tinklinį ir šachmatus. Mėgsta skaityti knygas, sportuoti. Ketina studijuoti psichologiją Mannheime.

Romualdas Žaliukas, VLB Osnabruecko apylinkės pirmininko Vl. Žaliuko sūnus, yra gimęs 1953 gruodžio 19 Wehen'e, Oldenburgo aps. Į gimnaziją įstojo 1967 m. Buvo ateitininku, dainavo chore, šoko tautinius šokius, žaidė tinklinį. Gimnazijoje dar lieka mokyti brolis Antanas V kl. Ruošiasi studijuoti sportą. Žaliukas teigia, kad ši gimnazija jam davė tai, ko jokia kita mokykla Vokietijoje negalėjo duoti, būtent — lituanistinį išsilavinimą ir lietuvišką gyvenimo sampratą.

Antanas Vasiliauskas, gimęs 1955 gegužės 30 Liepajiuose, Plungės rajone, gimnaziją ir politechnikumą lankė Klaipėdoj. Į Vokietiją su tėvais atvyko 1972 pabaigoje, į Vasario 16 gimnazijos VII klasę stojo 1973 pradžioje. Žaidė tinklinio komandoje. Rūdinį žada stoti į Goethes institutą, kad gerai išmokyti vokiečių kalbą, o ateinančiais metais pradėti studijas universitete. Vasario 16 gimnazijoje dar mokosi jaunesnės sesutės Violeta ir Jūratė ir brolis Virgilijus.

Ž. Vidmantienė. Jiems talkino rašytojas Jurgis Janušas, K. Saladžius, G. Skučienė ir I. Žmuidzinienė.

Mokykloje nuo gruodžio 1 dienos iki gegužės 3 dienos vyko knygų skaitymo varžybos. Daugiausiai perskaitė Darius Kiršteinas — 4218 puslapių (41 knygelę), Raimundas Kiršteinas — 3088 puslapius ir Rasa Krokutė — 2977 puslapius. Lai-mėtojams tėvų komiteto pirmininkas R. Tamošiūnas įteikė po knygą.

Mokslo metų užbaigos proga išėjo mokinių laikraštėlis "Plunksna" redaguojamas Br. Krokio.

Meninėje užbaigtųjų dalyje gražiai pasirodė visų

klasių mokiniai. Didžiąją programos dalį paruošė I. Žmuidzinienė nuoširdi mokyklos talkintoja.

Po programos svečiai ir dalyviai turėjo progos pabendrauti ir pasivaišinti mokinių tėvų paruoštu užkandžiu. (ak)

EXPERIENCED SEWING MACHINE MECHANICS

Must have experience in the following machines — Reese Button, Hole Machine, Rimoldi, Overlock, Lewis Button, Sewer, Singer 281 with under-trimmer,

also Assorted Automatic Equipment. Steady work & good working conditions.

SWEETREE MILLS, INC.

W. Acadmey St. Cherryville, N. C. 28021 704-435-3241 An Equal Opportunity Employer (42-48)

To earn a good living, learn a skilled trade WELDING

• Day and evening courses start every week
• Arc, Mig, Tig, oxy-fuel
• Pipe welding, blueprint work

• Free placement assistance
• Approved for veterans
• Eligible for Federal insured loans and grants

CALL 431-1050

Accredited by National Association of Trade & Technical Schools; licensed by Ohio Board of School & College Registration (Reg. No. 71-04-02317)

ati **ATCO Technical Institute**
1361 E. 55th Street, in Cleveland, near St. Clair. Only three blocks south of the Shoreway.

(44-48)

OPENINGS IN KITCHEN

RELIEF COOK — Requires experience as garde-manager, butcher, cook.

CARVER-SANDWICH MAKER — Experience with meat slicer.

PANTRY — Experienced in kitchen preparation.

GARDE-MANGER — Experience in banquet set-up and cold food preparation.

NO APPOINTMENT NECESSARY MON. thru THURS. 9-12 A.M. 1-3 P.M.

WESTERN INTERNATIONAL HOTELS

Michigan Inn

16400 J. L. Hudson Dr., Southfield, Mich. 313-559-6500

An Equal Opportunity Employer